

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Kračuni pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Naš Jadran

Skozi stoletja je bil Balkan vir nacionalnega življenja vseh Jugoslovenov. Tudi med Slovenci in Hrvati so poleg ilirskega vsi narodni pokreti črpali svojo idejno in moralno moč iz področij Dušanovega carstva, nekdanjega cvetočega, v borbi na življenje in smrt porušenega, iz ruševin pa spet vstajajočega in vedno močnejšega. Ko pa smo s prebojem sošunske fronte dosegli narodno in državno samostojnost, je naše narodno življenje dobilo še nov vir svoje življenjske moči, Jadran. V najhujših časih l. 1915. in 1916. je že usoda v dušah borcev, ki so preživeli albansko Golgoto, zbudila slutnje in privide tega našega središča. V Solunu in na Krfu je odmevala hrepeneča popevka: Tamo daleko, daleko kraj mora... Peli so jo sinovi vseh jugoslovenskih pokrajin, tudi oni, ki so takrat prvič videli morje.

Pomen in ceno Jadrana pa smo spoznali šele po krutih krivcih. Mnogo našega življa je prišlo pod tujo oblast in poleg naše zahodne meje je postal tudi Jadran torišče tujih aspiracij in vojnih operacij. Dramiti so nas morala tudi izživanja. Pojavljale so se mnoge italijanske organizacije, vedno več jih je bilo, vse pa so vpile eno in isto geslo: Dalmacijo hočemo, gospodovati hočemo vsemu Jadranu!

Hrup in krik teh organizacij je močno potkal na našo vest in zavest. Zamislili smo se v preteklost in bodočnost. Iz davnih vekov je ostala slava naših mornarjev. Poznal in cenil jo je ruski car Peter Veliki. V Perast je poslal 17 moskovskih velikašev, da so se vezbali kot gojenci Bokeljske mornarice, najstarejše mornarske organizacije v Evropi. V arhivu Perasta je listina, ki pripoveduje, kako je Marko Martinović vezbal ruske veljake. Tradicij naše mornarske slave je nebroj, pretekli pa so veki, ko Jugoslovenci niso smeli reči, da je morje njihovo, da so njihovi otoki in krasne obale. Vse to je bilo »Magyar Tenger« in »Oesterreichisches Küstenland«. Pod tujimi vladami je naša mornarica umirala, naši slavni mornarji pa so postali sluge na tujih brodovih. Kaj so bili pred našim osvobojenjem Sušak, Šibenik, Split, Dubrovnik? Mala primorska mesta brez napredka, brez življenjske možnosti. Tujci so znali ubiti naša pristanišča. Madžari kot gospodarji Reke so n. pr. napravili tako prevozno železniško tarifo Reka—Budimpešta, da se je dalo uspešno konkurirati Zagrebu, ker je bil prevoz blaga od Zagreba do Reke dražji, kakor pa od Budimpešte do Reke. Sušak je bil kot predmestje Reke mrtev, Šibenik pa je živel zaradi milosti parobrodarskih družb, ki so dopuščale, da se je kdaj pa kdaj kak parnik mimogrede ustavil tudi v njegovem pristanišču. Tako je bilo tudi z drugimi pristanišči, ker se je pač vse odpravljalo na Reko in Trst skozi tuje roke in v tujo korist na našo škodo.

O tem, kaj bi lahko dosegli sami na lastnem morju, nismo dovolj razmišljali v prvih letih naše narodne svobode in državne samostojnosti. Važen preobrat je nastal leta 1922. z ustanovitvijo Jadranske straže, ki je stopila na plan z geslom: Čuvajmo naše morje! da prepreči tuje pohlepe po naši starodavni lastnini ter da zbudi in okrepi narodno zavednost za pomen in za obrambo našega Jadrana. Z vsa svojo ideologijo, ki se da kratko izraziti z besedami: »Ljubimo in branimo svoje, po tujem pa nikdar ne hlepimo,« je ta organizacija vredna vrstnika vseh izvršenih jugoslovenskih pokretov za čast in pravico naroda in očetnjave. Njena gesla prihajajo iz srca jugoslovenskega rodu, podpisujejo pa jih živi in mrtvi narodni junaki in mučniki, borci in prosvetitelji.

Da je ta ideologija res naša, svedoči tudi razmah Jadranske straže, ki se je naglo uvrstila med najmočnejše narodne kulturne ustanove. Njena velika moč se kaže tudi v tem, da ima večino članov iz pokrajin, ki so daleč od morja. Trdne in polne življenja so postojanke Jadranske straže v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Velikem Bečkereku, Novem Sadu, Skoplju itd. Povsod od Maribora do Bitolja, od Bečkereka do Cetinja, od Sušaka do Kotora ima Jadranska straža množico vnetih pristašev in sodelavcev s peresom in besedo, z zgledom in gmotno pomočjo. V vsakem pogledu so se izpolnile besede našega kralja, izrečene l. 1929. v Splitu: Kakor doslej, tako čuvajte Dalmatince tudi v bodoče naše morje: za vami stoji vsa zedinjena domovina!

Da je vsa domovina zavzeta za naše morje, se je videlo že na mnogih manifestacijah, ki jih je Jadranska straža priredila pod pokroviteljstvom prestolonaslednika Petra. Prireditvam v obmorskih krajih prisostvujejo zastopniki vseh pokrajin, mladina iz notranjosti države si ob morju gradi svoje domove, postojanke Jadranske straže širijo slavo našega morja po vseh pokrajinah, širijo domovine pa se med ljudstvom utrjuje tudi zaupanje v moč našega Jadrana. Ta moč se ne kaže samo v naši mornarici in v življenju naših pristanišč,

ŽIVAHNA AKCIJA

FRANCOSKE DIPLOMACIJE

Francija se temeljito pripravlja na nadaljnjo akcijo v Ženevi v svrhu rešitve vseh aktualnih mednarodnih problemov

Pariz, 3. maja. r. Francoska diplomacija razvija zadnje dni na vse strani izredno živahno akcijo. Barthou je s svojim potovanjem v Varšavo in Prago sprožil celo vrsto vprašanj, ki zahtevajo nujne rešitve. Na drugi strani pa kažejo tudi ostale velesile sedaj mnogo več volje razpravljati s Francijo o vseh onih vprašanjih, brez katerih ni mogoče misliti na razčiščenje in rešitev aktualnih mednarodnih problemov, počenši od razorožitve pa preko podunavskega vprašanja vse tja do vprašanja reorganizacije Društva narodov. Posebno Italija išče zadnje čase tesnejših stikov s Francijo, uvidevajoč, da so zaman vsi naporji reševati aktualne probleme mimo Francije in jo postaviti pred izvršena dejstva. Prihodnji tedni bodo posvečeni važnim diplomatskim razgovorom med vsemi evropskimi prestolnicami in poučeni krogi napovedujejo, da bo tvorilo potovanje zunanjega ministra Barthouja v Beograd, Bukarešto in Rim zaključek diplomatskih pogajanj, s katerimi hoče pripraviti Francija prihodnje zasedanje Društva narodov, ki obeta sprico tega postati eno najvažnejših v teku zadnjih let. Kakor je Francija na eni strani s svojim odločnim nastopom v razorožitvenem vprašanju pre-

sekala brezplodne razgovore, tako hoče na drugi strani s svojo aktivnostjo odpreti nova pota, ki naj zadovoljivo rešijo vsa pereča vprašanja v duhu mednarodne sprave in sodelovanja.

Neoficielni razgovori v Rimu

Pariz, 3. maja. d. Predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve Henry Berenger je prišel po enomesečnem bivanju na Siciliji v Rim, kjer se je sestal z Mussolinijem.

Kakor piše rimski dopisnik »Matina«, je trajal razgovor Mussolinija in Berengerja celo uro in je potekel v zelo prijateljskem tonu. Sestanku je prisostvoval tudi francoski poslanik v Rimu de Chambrun. V pristojnih italijanskih krogih naglašajo, da je rimski obisk Berengerja, čeprav ni uradne značaja, zelo velikega pomena za razvoj dobrega razmerja med Francijo in Italijo, ki ga ni prav nič skalo potrdilo francoske tradicionalne politike v razorožitvenem vprašanju. Toda možnost stalnega sodelovanja Francije in Italije je odvisna od sklenitve splošnega sporazuma, kjer bo treba upoštevati nove razmere v Evropi in življenjske potrebe Francije na polju varnosti. Tudi italijanski odgovorni činitelji žele, da bi bil tak sporazum nekakšno izhodišče za sklenitev trajnega sporazuma in pakta o prijateljstvu med obema latin-

skima narodoma. Pripravljanje psiholoških in tehniških elementov tega sporazuma, zaključuje »Matina« dopisnik, je nova velika naloga, ki jo imata rešiti francoska in italijanska diplomacija. Kadar bo to doseženo, bo šele imel pravi smisel sestanek francoskega zunanjega ministra in šefa italijanske vlade, ki si ga enako žele razumiti elementi v eni kakor v drugi državi.

Italijanski delegat poseti Pariz

Pariz, 3. maja. AA. V dobro poučenih krogih zatrjujejo, da pride 19. t. m. v Pariz italijanski državni podtajnik v ministru za korporacije, da bo s francoskim trgovskim ministrom Lamoureuxom podrobno proučil način izvedbe nekaterih določb francosko-italijanske trgovske pogodbe, ki jo je pred kratkim podpisal v Milanu minister Lamoureux. Italijanski delegat bo ostal v francoski prestolnici več dni.

Posredovalna vloga Poljske

Pariz, 3. maja. d. Izjave zunanjega ministra Barthouja na včerajšnji seji ministrskega sveta so vzbudile v vladnih krogih vtis, da bo Poljska pri ženevskih razorožitvenih razgovorih ob koncu maja prevzela posredovalno vlogo. Kakor zatrjujejo, bo poljski zunanji minister Beck predložil načrte, po katerih bi bila zagotovljena varnost Francije in omogočena

omejena ter kontrolirana oborožitev Nemčije. Poljska vlada namerava priporočiti kot zgled za ureditev nemško-francoskega vprašanja varnosti zaključitev posebnega pakta o nenačadnanju, sličnega nemško-poljski pogodbi, ki je bila sklenjena za 10 let.

Priprave za vstop Rusije v Društvo narodov

Pariz, 3. maja. d. Zunanji minister Barthou je imel razgovor s sovjetskim odpravnikom poslov Rosenbergom in mu sporočil, da se poljska vlada ne upira vstopu Sovjetske unije v Društvo narodov. Govorila sta tudi o nadaljnjih pogajanjih med Francijo in Rusijo. Barthou je ruskemu odpravniku poslov omenil, da se bodo morala pogajanja nadaljevati vsakokrat v sporazumu z državami Male antante. Če ima katera izmed evropskih držav kakšno namene, ki nasprotujejo nedotakljivosti ruskih teritorialnih mej, potem to gotovo niso ne Francija, niti države Male antante. Barthou je Rosenbergu tudi namignil, da japonsko-nemško zблиžanje, ki se je pričelo pripravljati v poslednjih tednih, vsekakor ni v korist Rusiji.

»Ouvre« misli, da Poljska sicer ni videti navdušena nad morebitnim prihodom Sovjetske unije v Ženevo, vendar pa ne kaže, da bi hotela proti temu nastopiti. Sicer pa je bil eden izmed smotrov Barthoujevega potovanja v Varšavo tudi zboljšanje odnosov med Moskvo in Varšavo.

Barthou bo razložil svojo politiko v Ženevi

London, 3. maja. AA. V poučenih krogih mislijo, da se bo zasedanje sveta Društva narodov, ki se začne 14. t. m. osebnoudeležil tudi francoski zunanji minister Barthou, ki bo predsedniku razorožitvene konference Hendersonu obrazložil svoje stališče. Ta trenutek nima Henderson nikakih razgovorov o razorožitvi.

Nov korak za zблиžanje z Bolgarijo

Zunanji minister g. Bogoljub Jevtić odputuje v Sofijo v ponedeljek — Nenapadalni pakt z Jugoslavijo

Sofija, 3. maja. r. Vsi današnji listi posvečajo dolge članke skorajšnjemu posetu jugoslovenskega zunanjega ministra g. Jevtića ter objavljajo program njegovega bivanja v bolgarski prestolnici. Jugoslovenski poslanik g. Cincar-Marković je sredi odpotoval v Beograd, da dogovori poslednje podrobnosti z g. Jevtićem. Jugoslovenski zunanji minister bo odpotoval v spremstvu večjega števila jugoslovenskih novinarjev v ponedeljek ob 9. dopoldne z rednim brzim vlakom. V Caribrodu ga bo čakal zvečer poseben vlak, ki ga mu bo dala na razpolago bolgarska vlada. Poset v Sofiji je določen na dva dni, tretji dan pa je rezerviran za izlete v okolico. G. Jevtić se bo v teku svojega bivanja v Sofiji ves čas razgo-

varjal z ministrskim predsednikom in zunanjim ministrom g. Mušakovim in bo sprejel tudi od kralja Borisa v posebni audienci. Kakor zatrjujejo v tukajšnjih političnih krogih, se bodo med obema državnikoma vršila pogajanja za sklenitev nenapadnega pakta med Jugoslavijo in Bolgarijo v smislu predlogov bolgarske vlade. Poset jugoslovenskega zunanjega ministra bo tvoril vsekakor važen mejnik v razvoju jugoslovensko-bolgarskih odnosov v duhu čim tesnejšega zблиžanja. Kakor sodijo v političnih krogih, bodo pri tej priliki razpravljali tudi o nekaterih podrobnejših vprašanjih gospodarskega značaja, ki se tičejo Jugoslavije in Bolgarije.

Gospodarska pogajanja v Bukarešti

Delo v pododborih gospodarskega sveta Male antante za tesnejše gospodarsko sodelovanje

Bukarešta, 3. maja. AA. Posamezne komisije gospodarskega sveta Male antante, ki so se že v ponedeljek konstituirale, imajo vsak dan seje. Prometna komisija se je včeraj dopoldne razdelila v dve podkomisiji: prva je rumunsko-čehoslovaška letalska podkomisija, ki razpravlja o vprašanjih rumunsko-čehoslovaškega letalskega prometa, druga pa je dunavsko-rečna podkomisija, ki se bavi z vprašanjem prometa na Dunavu. Osnova za razpravo v tej podkomisiji je bil predlog jugoslovenske delegacije. Razprava o tem se bo jutri nadaljevala. Včeraj ob 5. popoldne je bila prva seja finančne komisije, na kateri so razpravljali o vzajemnem sodelovanju v zvezi z izmenjavo blaga. V prvi vrsti o vprašanju gibanja kapitala in njunega angažmana. Dopoldne se je seja finančne komisije nadaljevala.

Ob 6. popoldne se je vršila prva seja podkomisije za izdelavo statuta gospodarskega sveta Male antante. Ob 6.30 je bila seja železniške komisije. Vseh pet komisij bo sporedno zasedalo več dni, vsekakor do 7. t. m., ko se bo sestal gospodarski svet k plenarni seji, da sankcionira sklepe.

temveč v slehernem našem obmorskem kraju z vsestranskim napredkom in vedno večjim turističnim pomenom.

Morje, ki odpira pota v svet, je osrečilo še vse narode, ki so se mu posvetili z dušo in razumom. Srečo in korist bo dalo tudi nam, če bomo ostali zvesti ideologiji Jadranske straže. S to ideologijo dokumentiramo pred vsem svetom na eni strani svojo miroljubnost, na drugi pa svojo odločnost v obrambi svoje posesti in svojih pravic. Iz ljubezni do morja bomo zajemali nove moči in ko bodo z njimi in po prirojeni odprtosti našega narodnega življenja premagane težave gospodarske krize, bo Jadran med najboljšimi viri našega blagostanja in srečne bodočnosti.

Kakor se doznava, se je med čehoslovaško in Rumunijo dosegel sporazum o letalskem prometu na progi Bukarešta-Praga. Promet na tej progi bo odprt v najkrajšem času.

Včeraj ob 6. popoldne sta se jugoslovenska in čehoslovaška delegacija vpi-sali v dvorno knjigo.

Grško-turška vojaška zveza

Atene, 3. maja. v. Danes so odpotovali v Ankaru grški vojni minister Kondiliš, šef grškega generalnega štaba in generalni tajnik grškega zunanjega ministristva, da bodo na podlagi turško-grške vojaške iz leta 1933 sklenili turško-grško vojaško konvencijo. Ob tej priliki se bo določil tudi program grškega in turškega oboroževanja na morju.

Špansko prodiranje v Maroku

Madrid, 3. maja. AA. Španske čete so brez bojev zasedle maroško pokrajino Ifthn. Domačini so iz lastnega razgiba izročili okoli tisoč pušk.

Vojna v Arabiji

Čete hedžaskega kralja Ibn Sauda so zavzele glavno luko Jemena, Hodeido

London, 3. maja. d. Po došlih vesteh so čete Ibn Sauda že znatno napredovale v svojem prodiranju proti Jemenu. Jemensko pristaniško mesto Hodeido o jemenske čete zapustile v begu. Za varstvo angleških državljancev v Hodeidi je prišla v luko angleška križarka. Po nadaljnjih vesteh se vrše v okolici Hodeide hudi boji, ki potekajo kakor več dosedanjih v korist vahabitskih čet.

Port Sudan, 3. maja. d. Po še nepotrjeni vesti iz Hodeide je baje umrl jemenski imam ter je v njegovem glavnem mestu izbruhnila vstaja. Po drugih vesteh so se čete Sauda približale mestu Hodeidi, ki se bo bržkone vdalo. Najstarejši izmed 12 sinov

imama Saifal Izlam, poveljnik pokrajine Leverno od Sane, je nobegnil.

London, 3. maja. d. Hodeido, glavno luko Jemena, je morala jemenska vojska po hudih borbah z Ibn Saudom izprazniti. V mestu so bila velika skladišča orožja in tudi trgovine so bile polne blaga. Po begu Jemencev je v mesto ostalo nekaj Evropejcev brez zaščite. Ker so Arabi pričeli pustošiti po trgovinah in nanadati tudi Evropejce, je bila nujno potrebna pomoč, ki je prišla s prihodom angleške vojske ladje.

Iz Kaira poročajo, da so se tudi v prijetku tega tedna nadaljevali hudi boji med Jemenci in vojsko Ibn Sauda. Neko jemensko letalo je bilo sestreljeno.

Konec političnih strank v Avstriji

Patriotska fronta edina predstavnica politične volje avstrijskega prebivalstva

Dunaj, 3. maja. d. Vlada je s posebnim odlokom povzdignila patriotsko fronto na stopnjo javno-pravnega društva. Patriotska fronta je postala nosilec avstrijske državne misli z nalogo, da se v tem društvu zbere vse krščansko prebivalstvo Avstrije. Na ta način je patriotska fronta postala edini nosilec novega političnega stanja in Avstriji.

Ker je sedaj vse politično življenje koncentrirano v Dollfusovi patriotski fronti, morajo doslej obstoječe stranke, in sicer krščansko-socialna, velenemska, Landbund in Heimablock takoj likvidirati. Socialno-demokratska stranka je bila, kakor znano, razpuščena že po februarški revoluciji. Toda, dočim se nacionalni krogi zavzemajo za združitev s patriotsko fronto v duhu kancelarja dr. Dollfussa, nočejo niti landbundci niti velenemci ničesar vedeti o prostovoljnem razpustu svojih strank. Ker pa bodo velenemci in Landbund le težko dobili sredstva za nadaljnji obstoj svojih organizacij, so merodajni krogi prepričani, da bodo končno rajši pristali na oblastveno intervencijo, kakor pa na prostovoljni razpust svojih strank.

Starhemberg podkancelar

Dunaj, 3. maja. d. V tork je bilo oficijelno objavljeno, da je bila preosnova vlade izvršena z imenovanjem kneza Starhem-

berga za podkancelarja ter dosedanjega podkancelarja Feya za ministra javne varnosti.

Nezadovoljstvo legitimistov

Dunaj, 3. maja. g. V tukajšnjih legitimističnih krogih je nastalo veliko nerazpoloženje, ker je Dollfusova vlada v zadnjih dneh izpremenila glede na vprašanje Habsburžanov svoje dosedanje stališče. V današnjem položaju ni mogoče misliti na povratek bivše cesarice Zite in njenega sina Otoma. Avstrijska vlada smatra, da to vprašanje glede na informacije, ki jih je dobila iz Pariza, Rima in glavnih mest Male antante, naravnost nasprotuje interesom Avstrije.

Atentat na heimwehrovce

Dunaj, 3. maja. AA. Uradno poročajo, da je preteklo noč patrola heimwehrovcev na letelu med Ebenseejem in Ischalom na zase-do, odkoder so neznanci začeli streljati nanjo. Heimwehrovci so se morali kmalu umakniti v gozd. Ko so se vrnili v svojo vojašnico, so opazili, da manjka njihov vodja Franc Malkine. Heimwehrovci so nato preiskali gozd in našli svojega poveljnika mrtvega in vsega preluknjane od strelcev iz pušk. Sodijo, da gre za delo političnih teroristov.

Smrt za veleizdajo in nezakonito propagando

Uvedba posebnega ljudskega sodišča v Nemčiji za dejanja veleizdaje in nezakonito politično propagando

Berlin, 3. maja. d. Včeraj je bil objavljen zakon o izpremembi kazenskega prava iz kazenskega postopka, ki ustvarja za krivdo veleizdaje popolnoma novo pravno stanje. O zločinih veleizdaje bo v bodoče sodilo posebno ljudsko sodišče petih članov s predsednikom na čelu. Predsednik in eden izmed članov sodišča bosta morala biti usposobljena sodnika, ostali trije člani pa bodo laiki. Člane ljudskega sodišča in nli-

hove namestnike bo za dobo petih let imenoval državni kancelar na predlog državnega pravosodnega ministra. Proti razsodbam ljudskega sodišča ne bo mogoča nobena pritožba. Kot tožilec bo nastopal v procesih višji državni pravdnik. Obtoženci si bodo lahko izbirali zagovornike le z dovoljenjem predsednika sodišča, ki se more v danih okoliščinah prekriti. Za najhujše zločine je določena smrtna kazen, med drugim tudi za pozivanje ali bujskanje k veleizdajalskim početjem. Med te zločine spada tudi veleizdajalska in nezakonita propaganda z izdelovanjem ali razširjanjem spisov, gramofonskih plošč ali z brezčlennimi brzojavami itd. Kdor dela za odcepitve kakšne nemške pokrajine od države, se kaznuje s smrtjo. Ta določba se očitno nanaša na Posaarje. Z ječo nad 5 let se kaznuje, kdor javno ali kot nemški državljani v inozemstvu zmanjšuje z neresničnimi trditvami ugled nemškega naroda. V splošnem se posamezne določbe novega zakona zasnovane tako na široko, da se more kaznovati s smrtjo vsakršno nezakonito politično udeleževanje, ki ni v narodno-socialističnem smislu.

Zaupnica španski vladi

Madrid, 3. maja. d. Parlament je z 217 glasovih proti 58 glasovom izrekel zaupnico novi vladi.

Spominu M. R. Štefánika

Danes se češkoslovaški narod spominja tragične smrti enega svojih največjih mož nedavne preteklosti, prvega vojnega ministra mlade republike, dr. Milana Rastislava Štefánika. Prinašamo ob tej priliki spominski članek, ki nam ga je izročil mlad slovaški intelektualec.

Pred nekaj dnevi je prišel na Bradlo blizu Bratislave jugoslovanski poslanik v Pragi dr. Privoslav Grisogono, da se pokloni ostankom največjega sina, kar jih je rodila slovaška zemlja. »Obisk Bradla je zapustil v ministru Grisogonu nenavadno globok vtisk. Med drugim je izrazil svojo vero, da bo gomila v Bradlem, ki pod njo počiva eden največjih junakov slovaškega naroda, postala ne samo Meka vseh Čehoslovakov, marveč tudi Meka vsega slovstva.« (Iz nekega časniškega poročila.)

Bradlo z grobom generala Štefánika, prvega ministra narodne obrambe Češkoslovaške republike, je res postalo prava Meka, mesto, kamor potujejo tisoči in tisoči popotnikov vsako leto, zlasti na dan njegove nesrečne smrti, dne 4. maja. (Gomila stoji tam, kjer je Štefánik padel z gorčim letalom.) Lahko bi rekli, da se praznuje dan njegove smrti čedalje slovesneje. H kultu Štefánikovega spomina prispeva predvsem njegova izredna osebnost, ki v očeh hvaležnega naroda neprestano raste in dobiva legendarno glorio. Temu se niti ne moremo čuditi. Znani češki publicist Jan Herben je zapisal o Štefániku te besede: »Štefánik je bil živ, in že je postal legendarna osebnost. Nijamno dovolj besed in slik, da bi opisali tega modernega junaka, ki je premagoval tudi bolečine, da bi služil duhu. Šele tedaj, ko je izvršil svojo dolžnost, je od silnih muk omahnil v nezavest.«

Prav v tem korenini in izvira silna privlačnost in veličina, ki jo vzbujajo njegovi posmrtni lik v vsakem, kdor pozna podrobnost zgodovino Štefánikovega življenja, čisti stega življenja, neumornega dela in brezobzirne požrtvovalnosti. Kdor hoče razumeti Štefánika, se mora pogledati v razmere, iz katerih je izšel ta čudoviti mož. Rodila ga je 1. 1880. dežela, ki je bila takrat popolnoma neznan v mednarodnem svetu — tam, kjer se je Štefánik, zlasti v času svetovne vojne, tako spretno in uspešno gibal, — slovaška dežela, ki je v svoji zaostalosti skoraj že izgubljala znake narodnega življenja. Štefánikov oče, ognjevit slovaški rodoljub, je svojega mladega Sokola poslal iz ogrske kletke najprej v Prago, od tam pa v Pariz ter mu dal na pot svetli vzgled tistih, ki so se dotlej žrtvovali za svoj ubogi narod. Dejal mu je: »Če te kliče usoda, pojdi!« Komaj 18 letni Milan Rastislav, ki se je že za otroških let očitno zanimal za zvezdno nebo, je bodro in pogumno stopil na življenja pot.

Ko je bil v Pragi dovršil študije z doktoratom, je Štefánik ves posvetil poklicu zvezdoslovca. V Pragi je navezal stike z vrsto odličnih čeških osebnosti; že tedaj se je seznanil s svojim poznejšim voditeljem in sodelavcem pri delu za narodno osvoboditev, profesorjem Masarykom. V Parizu je mladega Slovaka sprejel na svojo zvezdarno znameniti astronom Jausen. Pod njegovim vodstvom se je Štefánik oprijel opazovanja solca in komarov, zlasti Halleyevega komete L. 1910. ga je francoska vlada poslala na otok Tahiti v Tihem oceanu, da bi tam uredil astronomski observatorij. Kmalu nato mu je poverila znanstvene in politične naloge v Južni Ameriki.

Štefánik je v teku nekaj let zaslovel ne le v Franciji, marveč tudi v vsem mednarodnem astronomskem svetu. Že na tej stopnji svojega življenja je pokazal nesmrtno potezo svojega značaja. Tako čitamo o njem to-le sodbu: »Štefánik se ni nikoli ustrašil osebne nevarnosti, če je šlo za visoke ideale in vzvišene misli.« Njegov slovaški učitelj Jausen mu je poveril posebno važno nalogo: opazovanje in proučevanje znanih prog na planetu Marsu. To nalogo je imel izvrševati na vrhovih Mont Blanca. Za tako nevarno ekspedicijo je bil pripravljen samo mož, ki je naveden tako neustrašen, kakor je vtrajen Ekspedicija je bila na poti na najvišjo goro Evrope, kakor tudi na poti z nje, v veliki nevarnosti, saj so ji nenehoma pretihali težki plazovi, ki bi mogli manj pazilve in izkušene plezalec za večno pokopati. Na samem vrhu je opazovalnico čisto oblegal snežni vihar, in nekaj dni je morala Štefánikova ekspedicija tudi stradati, ker ni bilo mogoče spraviti na vrh živeža. Pri vsem tem pa moramo uvaževati še to, da je bil mladi Štefánik že ob prihodu v Francijo precej bolehen in da se je njegovo zdravje zaradi stalnih napov očitno poslabšalo. Tik pred svetovno vojno se je moral podvreči težki notranji operaciji.

Kljub vsemu je Štefánik neumorno in brez nehanja delal: pred vojno predvsem kot znanstvenik, med vojno pa tudi kot vojak in organizator češkoslovaške osvobodilne akcije. Kot astronom je na svojih študijskih potovanjih obredel Italijo, Španijo, Alžir, saharso puščavo, Turkestan, Tahiti, Južno Ameriko. V svetovni vojni, ko so stopile preden naloge, ki mu jih je sama po sebi vsiljevala neizmerna ljubezen do domovine, je Štefánik prenotoval skoraj ves svet. Med drugim je bil trikrat v Rusiji, kjer ga je nekajkrat sprejel car; večkrat se je mudil v Italiji in v Ameriki, kjer se je uspešno pogajal z vladami glede organizacije samostojnih češkoslova-

ških legij. Bil je tudi v Sibiriji in na Japonskem, kjer ga je sprejel v avdijenco sam mikado. Bodel se je na vseh frontah: v Franciji in v Srbiji, v Dobrudži in v Rusiji. Kakor se je prej z vso verno po-veščeno, s telesom in z dušo postavil najprej v vojaško, nato pa tudi v diplomatsko službo češkoslovaškega Narodnega sveta, ki je imel sedež v Parizu in podružnico v Rusiji. Že njegova vojaška kariera kaže, da je bil mož izrednih sposobnosti. Za svoja pogumna dejanja na bojiščih je napredoval od desetnika do poročnika, od kapetana do majorja, dokler ni bil l. 1918. povišan v generala francoske armade in odlikovan s komandirskim križem častne legije.

Kot podpredsednik češkoslovaškega Narodnega sveta je bil Štefánik s vsem srcem in vsemi močmi eden izmed centrov češkoslovaške osvobodilne akcije. S svojim nastopom, svojim delom, svojo odločnostjo in svojo zvestobo si je pridobil simpatije in razumevanje vseh odločnih in nitev v vodilnih vrstah antantnih držav. O njegovem delu piše prezident Masaryk v svoji knjigi »Svetova revolucija« med drugim to-le: »V vodstvu ni bilo niti najmanjših rivalitet, dr. Beneš in Štefánik sta bila lojalna, vdana in zvesta prijatelja. Vsi smo enako govorili in vsi imeli enak program. Tako smo se razlikovali od Jugoslovenov in Poljakov, med katerimi so včasih kaj ostro nastopala razna programska, strankarska in osebna nasprotja. Mi potemtakem nismo imeli niti teh sporov in notranjih bojev kakor naši prijatelji in smo si pridobivali zavestne baš s svojo disciplino in svojim premim nastopom.«

Štefánikova ideologija, da lahko Sloveke reši samo najtesnejše sodelovanje s Čehi, je bila tem pomembnejša, ker je med Slovaki vladala v začetku svetovne vojne nepriljubljenost in precejšnja desorientacija. Nekateri so se potovali samo za nekako slovaško avtonomijo pod Ogrsko, kakor jo je že pred 60. leti zahtevala na Dunaju deputacija pod vodstvom škofa Moyzeša, drugi so bili polonofili in zopet tretji so v duhu Hurbanova rusofilstva nestrno pričakovali, kdaj se prikaže nad Karpati ruski »beli orol«. Štefánikovo stališče pa kaže, da je stal na višku svojega časa in je zato najbolje domel nastopajoči položaj. Tako daljnovidnost je bila pri Štefániku nekoliko razumljiva, če se spomnimo, da je že pred vojno sodeloval pri Masarykovem »Casu« in prirejal predavanja, v katerih je zagovarjal tezo, da je usoda Slovakov tesno spojena z usodo Čehov.

Ta nezlomljivi značaj je docela v smislu svojega gesla, da vedno doseže to, kar hoče doseči, doživljal srečni trenutek, ko se je izpolnil sen njegove mladosti in ko je njegovo delo obrodilo največji plod: češkoslovaško republiko. V svoj dnevnik je nekoč zapisal te-le besede: »Moje prizadevanje nemara ni odveč, morda sem prispeval in še bom prispeval k stavi velehrana človečanstva in napredka.« Besede, ki potekajo iz l. 1913., so se najlepše uresničile v rezultatu njegovega življenjskega dela. To delo, ki mu je Štefánik posvečal vsako svojo misel, slednji svoj dihi in sleherni svoj korak, je pač njegov najlepši in najtrajnejši spomenik!

Dobava premoga TPD za državne železnice

Beograd, 3. maja. p. Finančno-gospodarski odbor ministrov je po poročilu prometnega ministristva odobril sporazum. Sklenjen med prometnim ministristvom in Trboveljsko premogokopno družbo glede dobav premoga za državne železnice. TPD bo dobavila tudi v tekočem proračunskem letu za državne železnice enako količino premoga kakor v preteklem letu toda pod pogojem, da zniža ceno premoga za 4 odstotke. Prometno ministristvo ima v okviru sporazuma pravico zvišati ali znižati dobavo za 25 odstotkov dosežane količine. Za mesec maj je prometno ministristvo naročilo 75 odstotkov lanske količine in sicer zaradi velikih rezerv s katerimi že razpolaga. Za nadaljnje mesece bo TPD dobavila celo dogovorjeno količino. Sporazum se je zavlekel zaradi pogajanj glede cen. Prometno ministristvo je vztrajalo na tem, da mora TPD prilagoditi cene svoje- ga premoga cenam ostalih rudnikov, ki dobavljajo premog za državne železnice, zaradi česar je morala TPD znižati dosežano ceno za 4 odstotke.

Razširjenje pokojninskega zavarovanja za zasebne nameščenice

Beograd, 3. maja. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je odredil, da se s 1. junijem zavarujejo po določbah popravljenega besedila zakona o pokojninskem zavarovanju nameščenice: 1. Nameščenice vseh pomorskih paroplovnih podjetij in kraljevini Jugoslaviji ne glede na to, kateremu pristanišču pripada ladja; 2. lekarniški sotrudniki in dispenzanti, zaposleni v kraljevini Jugoslaviji.

Odhod poslancev in senatoriev na Krf

Beograd, 3. maja. p. Dne 9. t. m. odpotuje iz Beograda večja skupina narodnih poslancev in senatorjev, da poseti našo jadransko obalo in se na otoku Krfu pokloni hrabrim borcem, ki so dali svoje življenje za našo narodno osvoboditev in zedinjenje. Med potjo se bodo ustavili v vseh večjih krajih ob obali in skupno z domačimi činitelji proučili gospodarske razmere ob Jadranu ter pretehtali ukrepe, ki bi bili potrebni za zboljšanje gospodarskega položaja. Z deputacijo bosta odpotovala tudi predsednik senata dr. Tomašić in predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumanudi, zaradi česar računajo v poslanskih krogih da se bo Narodna skupščina sestala že le po binoklovnih praznikih.

Bolgarski zemljedelci

t. Caribrod, 1. maja.

V Sofijo se je vrnil član glavnega odbora zedinjene zemljedelske zveze in znani pobornik za zblizanje Jugoslavije z Bolgarijo dr. Georgij Dimitrov. Krvavi zgovoristični režim je uničil vse, kar je bilo močnega in silnega v zemljedelski organizaciji. Nekateri njene ljudi je pobil, druge preganjal preko meje. Čas pa je med tem storil novo. Ustvaril je mlajše in borbeno pokolenje. Med to mlajšo generacijo se je pojavil tudi dr. Georgij Dimitrov, ki je postal v borbi za narodno pravico eden izmed najpopularnejših bolgarskih ljudskih voditeljev. Njegovo ime je danes znano že v slednji koči bolgarskega kmetu, morda skoraj že tako kakor ime pokojnega Stamboljkega.

Dr. Georgij Dimitrov je potoval v Sofijo skozi našo državo. V Caribrodu je sprejel našega poročevalca in mu dal naslednjo izjavo:

V Bolgariji obstoja danes ena zemljedelska zveza: Zveza Aleksandra Stamboljkega. Ljudstvo zapušta v množicah ostale stranke in se zbira v naši zvezi. To so najboljše pokazali rezultati poslednjih občinskih volitev. Kakor vam je znano, smo pri volitvah zbrali 117.000 glasov. Če pomislimo, da so bile to občinske volitve, pri katerih so prišli v poštev v prvi vrsti lokalni interesi, morate priznati, da je bil uspeh tem pomembnejši. Računamo, da bo pri prihodnjih zakonodajnih volitvah glasovalo za nas najmanj 400.000 volilcev.

Kakšni pa so odnosi med zedinjeno zemljedelsko zvezo in zemljedelsko zvezo, ki jo vodi Gičev? Ali je res, da se pogajate o spravi, ga je vprašal vaš dopisnik.

Ne, je odgovoril dr. Dimitrov. Nikakih pogajanj ne vodimo in jih tudi nikoli ne bomo, ker to soholi ni zemljedelska zveza, marveč nekakšna fašistična organizacija. Zato ljudstvo tudi v množicah zapušta Gičeva in njegovo zvezo ter prehaja v organizacijo, ki je ohranila ideje velikega apostola Aleksandra Stamboljkega.

Ali zares računate z uspehom pri zakonodajnih volitvah?

Jasno, uspeh nam je zagotovljen. Pri prihodnjih volitvah, pa naj bo volilni zakon tak ali drugač-n, bomo dobili najmanj 80 do 100 poslancev.

Kaj pa mislite o zblizanju Bolgarije z Jugoslavijo?

To vprašanje je za nas rešeno. V parlamentu je bil moj prvi govor vse prežet z duhom zblizanja dveh brekkih narodov, brateških po krvi in jeziku. Bolgarski narod je od nekaj želez tesnih zvez z vsemi, posebno pa z jugoslovanskim narodom. In bode prepričani, da danes nihče več ne more zaustaviti zbliznevalnega procesa. Bolgarski narod želi prijateljsko urediti vsa vprašanja z Jugoslavijo. Takšna je bila tudi Stamboljkeva zunanja politika in takšna je ostala tudi danes v programu zedinjene zemljedelske zveze.

Naposedel je g. Dimitrov še dodal: Bil sem v Sloveniji. Slovenci so divni ljudje. Name so napravili najlepši vtis. Slovenci so v mnogoterm nam podobni: po svojem delu, gostoljubnosti, varčnosti. Oni imajo vse lastnosti slovankega naroda. Poudarjam, da so Slovenci največji poborniki za zblizanje med Jugoslavijo in Bolgarijo. Ko sem bil v Ljubljani, me je vasko, ki je zvedel za to in ki se mu povešali, da sem Bolgar, vprašal: Kdaj se bomo sporazumeli in brateko objeli.

Bolgarski Penklub poseti Jugoslavijo

Sofija, 3. maja. p. Na povabilo jugoslovanskih Penklubov je bolgarski Penklub sklenil organizirati poset v Jugoslaviji, da bi navezali tesnejše stike med bolgarskimi in jugoslovanskimi književniki. Odhod je določen za 19. maj. Izleta se bo udeležilo po dosežanih prijavah okrog 30 bolgarskih književnikov. Posetili bodo vse večje kraje v Jugoslaviji in se zadržali dalje časa tudi na Jadranu.

Obisk bolgarskih zdravnikov v Jugoslaviji

Sofija, 3. maja. p. Dne 7. t. m. bo krenila iz Sofije večja skupina bolgarskih zdravnikov, da vrne obisk jugoslovanskim zdravnikom. Bolgarski zdravniki se bodo zadržali nekaj dni v Beogradu, nato pa bodo posetili Zagreb, Ljubljano in druga večja središča, da se seznanijo z našimi zdravniki in prouče zdravstvene razmere v Jugoslaviji.

Proslava poljskega praznika v Beogradu

Beograd, 3. maja. p. Danes je bil v Beogradu svečano proslavljen poljski narodni praznik. Dopoldne je bila v katoliški cerkvi svečana služba božja, ki so ji prisostvovali člani poljskega poslanstva s poslanikom g. dr. Schwarzburg-Güntherjem na čelu, nadalje zastopniki vlade in drugih oblasti, člani poljske kolonije in mnogo članov poljsko-jugoslovaške lige. Opoldne je bil na poljskem poslanstvu velik sprejem, ki so se udeležili poleg članov diplomatske zbora najodličnejši predstavniki beograjske družbe.

Pravilnik o trošarini na vino

Beograd, 3. maja. p. Dne 3. maja, da uredba o javnih dilih dopušča da uvedejo banovine posebno trošarino na vino in druge alkoholne pijače. Ker so se mnoge banovine poslužile te ugodnosti, je sedaj finančni minister predpisal pravilnik o pobiranju te banovinske trošarine, da bi se na ta način pobiranje čimboli poenostavilo.

Odlični gost v Beogradu

Beograd, 3. maja. AA. V soboto se pripelje v Beograd Emile Sergeant, profesor na pariški medicinski fakulteti in član medicinske akademije. Ugledni francoski znanstvenik se bo mudil med nami kot gost beograjske medicinske fakultete, zdravniškega društva in fiziološkega društva. Za bivanja v Beogradu bo imel več predavanj, v katerih bo obrazložil uspehe dolgotrajnih znanstvenih raziskovanj o pljučnih boleznih in o tuberkulozi. G. Emile Sergeant je napisal mnogo znanstvenih del in si je s svojim znanstvenim delom pridobil svetovni sloves.

Poglobitev gospodarskih odnošajev z Nemčijo

Poleg trgovske pogodbe je bila sklenjena tudi konvencija o tujskem prometu

Beograd, 3. maja. r. Tukajšnji gospodarski krogi pripisujejo pravkar sklenjeni trgovinski pogodbi z Nemčijo veliko važnost v pogledu nadaljnjega razvoja medsebojnih gospodarskih odnošajev. Kakor se doznava, temelji pogodba na načelu medsebojnega pospeševanja izvoza s tem, da je priznala Nemčija za izvoz jugoslovanskih agrarnih pridelkov v Nemčijo take ugodnosti, da se more upravičeno pričakovati precejšnje povečanje našega izvoza v Nemčijo. Jugoslavija je nasprotno priznala odgovarjajoče ugodnosti za uvoz nemških industrijskih izdelkov, zlasti tistih, ki jih doma ne izdelujemo. Interesi domače industrije so v polni meri zavarovani.

Posebno važnost polagajo gospodarski krogi na ustanovo posebnih odborov tako v Jugoslaviji kakor v Nemčiji, ki naj v stalnem medsebojnem stiku proučujejo razvoj medsebojnih gospodarskih odnošajev ter se dogovore o vseh ukrepih, ki bi jih bilo treba izdati na eni ali drugi strani v svrhu še večje poglobitve medsebojne izmenjave blaga.

Ob enem s trgovinsko pogodbo sta bili sklenjeni tudi konzularna konvencija in konvencija o medsebojnem pospeševanju tujkega prometa. Posebne važnosti za Jugoslavijo je konvencija o tujkem prometu, ki ustvarja pogoje za uspešen razvoj tujkega prometa med obema državama.

voj tujkega prometa med obema državama. V Nemčiji so dosedaj stroge devizne določbe zelo ovirale poset naših tujko-prometnih krajev. S sklenitvijo te konvencije pa je Nemčija pristala na to, da omogoči vsakemu nemškemu državljanu, ki hoče posetiti jugoslovanska kopališča ali zbirališča, da more brez posebnih težav priti s seboj do 700 mark, to je okrog 13.000 Din. Zato smemo upravičeno pričakovati, da se bo letos dotok tujcev iz Nemčije znatno povečal. Vse tri pogodbe stopijo v veljavo 1. junija.

Kakor je izjavil novinarjem vodja nemške delegacije, načelnik nemškega gospodarskega ministristva g. Samow, polaga prav tako tudi Nemčija na trgovinsko pogodbo z Jugoslavijo veliko važnost. Nemčija je sedaj uredila svoja notranja tržišča tako, da lahko točno kontrolira vse potrebe nemškega trga in temu primerno ureja svoj izvoz. Po njegovem mnenju bo medsebojna izmenjava blaga z Jugoslavijo obojestransko zelo uspešna, ker konvencira tako cene kakor kakovost blaga. Čim bolj pa se bo jugoslovanska agrarna produkcija prilagodila potrebam nemškega trga, tem uspešnejše se bo lahko razvijal jugoslovanski izvoz v Nemčijo. Končno poudarja v svoji izjavi, da trgovinske pogodbe ni smatrati za dovršeno delo, marveč šele za začetek tesnejšega sodelovanja.

Poset turškega zunanjega ministra v Bukarešti

Ankara, 3. maja. p. Turški zunanji minister Tefvik Ruždi bej odpotuje 11. t. m. v Bukarešto, da oficijelno vrne poset rumnskemu zunanjemu ministru Titulescu. Posetu se pripisuje tudi politična važnost v zvezi s poglavitvijo odnošajev v duhu balkanskega pakta.

Pomoč rodbinam ponesrečencev v Kaknju

Sarajevo, 3. maja. n. Bratovska skladnica je pričela likvidirati pokojninske rodbinam ponesrečenih rudarjev v Kaknju. Ustanovljena je bila posebna pokojninska tabela, po kateri bodo dobivali: vdove rudarskih predelavcev s tremi otroci po 1000 Din na mesec, rodbine ponesrečenih kopačev po 850, pomožnih kopačev po 675, voznikov po 550, zunanjih delavcev po 425, mlajših zunanjih delavcev pa po 350 dinarjev na mesec.

Sarajevo, 3. maja. č. Tukajšnja sekcija Jugoslovanskega novinarskega združenja je določila 3.000 Din za rodbine ponesrečenih rudarjev v Kaknju.

Iz finančne službe

Beograd, 3. maja. p. Za tajnika finančnega ministristva je premeščen v Beograd g. Fran Mahkovec, doslej viši tajnik finančne direkcije v Ljubljani.

Premestitve v poštni službi

Beograd, 3. maja. p. Premešena sta poštna uradnika Josip Mihel iz Grobelnega v Planino pri Rakeku in v Grobelno Ivan Volc iz Ljubljane I.

Izpemembe pri češkoslovaškem poslanstvu

Beograd, 3. maja. p. Za svetnika pri češkoslovaškem poslanstvu v Beogradu je postavljen dosednji načelnik političnega oddelka praškega zunanjega ministristva dr. Peregrin Fišau. Do nedavnega je bil delgat CSR pri banki za mednarodna plačila v Baslu. Dr. Fišau je snoti odpotoval iz Prage na svoje novo službeno mesto.

Železniška razstava

Beograd, 3. maja. Železniška razstava bo zaključena dne 7. maja. Do tega dne veljajo vozni popusti na vseh državnih prevoznih sredstvih v višini 50 odstotkov. Legitimacije se dode pri »Putniku«, na postajah in na razstavi sami. Vozne listke je treba shraniti.

Zaposlitev obrtnikov v vojski

Beograd, 3. maja. AA. Na podlagi obrtnega zakona od 5. novembra 1931 je minister za trgovino in industrijo izdal uredbu o izdajanju izpričeval o strokovni zaopisitvi v obrti v vojski in mornarici. Osebam, ki se vpokličejo po pomočnem izpitu ali po absolvirani strokovni šoli v vojske in vrše pri vojaških obrtniške posle v tistih panogah, ki so se jih izučile, bo izdala pristojna vojaška oblast izkazilo o strokovni zaopisitvi za dobo, ki so jo prebile pri takšni zaopisitvi. V izkazuju je treba točno navesti delavnico, vrsto dela in trajanje zaopisitve v določeni delavnici in pri delu. Izkazilo potrdi komandant oddelka in pristojni nadzornik. Komandant oddelka in pristojni nadzornik sta dolžna izkazilo predložiti pri prijavi na vojaško službo ali delavnico, kjer je določena oseba delala.

Rekonstrukcija italijanske vlade

Rim, 3. maja. k. Ker je poslaneka zbornica soglasno izvolila dosedanjega prometnega ministra Costanza Ciana za predsednika, je moral zaradi inkompatibilnosti obeh funkcij odstopiti kot prometni minister. Kralj je na Mussolinijev predlog imenoval za novega prometnega ministra dosedanjega državnega podtajnika inž. Humberta Puppinja, za njegovega naslednika v finančnem ministristvu profesorja Ageja Arcangelija. Tako novi prometni minister, kakor tudi novi državni podtajnik v finančnem ministristvu sta strokovnjaka, zaradi česar novi rekonstrukciji italijanske vlade ne pripisujejo nikakega posebnega političnega pomena.

Dr. Beneš v Podkarpatski Rusiji

Praga, 3. maja. AA. Zunanji minister dr. Beneš je odpotoval v Podkarpatsko Rusijo, kjer bo imel v tamkajšnjih mestih predavanja in bo sprejemal delegacije.

Jugoslovensko-bolgarska liga

Prejeli smo: Na Balkanu se svita. Od zgodovinskega dne, ko je napravil Nj. Vel. kralj Aleksander zgodovinsko turnejo po balkanskih prestolnicah se začenja nova doba v odnošjih balkanskih narodov. Nova doba, nove razmere in nov duh so deloma zabrisali spomin in izlečili rane tužne prošlosti. Toda mnogo je v tem pogledu še treba dela. V zavesti, da je v slogi obeh slovanskih narodov na Balkanu naša moč in bodočnost, se je osnovala v Ljubljani jugoslovensko-bolgarska liga, katere naloga je, delati z vsemi sredstvi na skupni vzajemnosti. Dolžnost vsakega iskrenega Jugoslavana je, da se nahaja v tej fronti.

Ustanovni občni zbor Jugoslovensko-bolgarske lige bo v soboto 5. t. m. ob 18. v zborovalnici na magistratu.

Vabimo vse prijatelje bratskega zblizanja z Bolgari, kar je v življenjskem interesu tudi naše države, da pristopijo k ligi in se udeležijo ustanovnega občnega zbora.

Pokažimo s številno udeležbo, da hočemo pospešiti zgodovinski razvoj, ki je neizogibno usmerjen na združitev vseh slovanskih plemen od Jadranskega pa do Crnega in Belega morja.

Vitamin proti pljučnici

Berlin, 3. maja. AA. Profesor Euler, ravnatelj blokemičnega zavoda v Stockholmu, je odkril nov vitamin, ki pomaga proti pljučnici. Vitamin se dobiva zlasti v limonovci in ribezovem soku.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačno, ponekod dež, vetrovno, epocelka topla, nato hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Nad severnim delom Atlantskega oceana je nastopila barometrična depresija, ki se je naglo razširila proti jugu ter je že dosegla centralno Evropo. Nad Sredozemskim morjem je nastal drug ciklon, ki prodira proti vzhodu.

Dunajska vremenska napoved za petek: Bolj oblačno, soparno, ponekod dež, mogoče tudi nevihte, poslabšanje vremena od zapada, temperatura bo morda padla.

K Vsemogočnemu po plačilo je odšel danes ob 16. naš dobi oče, stari oče

Josip Hojkar

kolarski mojster in posestnik

Predragega pokojnika spremimo k večnemu počitku iz hiše žalosti v št. Vidu nad Ljubljano 47. v soboto ob 9. dopoldne na domače pokopališče.

Št. Vid nad Ljubljano, dne 3. maja 1934.

Žalujoci ostali.

Naši kraji in ljudje

Tujski promet in zveza Slovenije z morjem

V času, ko ves svet tekmuje v borbi za »tujca«, se tudi v naši dravski banovini, v kateri je takorekoč težišče tujkega prometa za vso državo, pojavljajo z vedno večjim poudarkom vprašanja in problemi, važni za napredek našega tujkega prometa. Četudi se le-ta razvija pri nas precej povoljno, vendar ne smemo pozabiti, da se nahajamo sredi držav, v katerih je bil tujski promet razvit skoro do popolnosti že pred vojno in da se je pri nas začel razvijati šele pred 10 leti. V tem kratkem času je bilo treba zamujeno nadomestiti, da smo vsaj navidezno dosegli stopnjo razvoja v sosednjih državah. Navidezno pravim zato, ker je naša propaganda, katere tehnika se je pri nas neobičajno hitro in vzorno razvila, ustvarila v inozemstvu občutek, da je glede tujkega prometa pri nas vse v najboljšem redu. Res se je storilo vse, kar je bilo v danih razmerah mogoče, a naši gosti so morali marsikje nekoliko zatisniti oči in nad našimi lepimi perspektivi so v inozemstvu sem in tja ne koliko zmajevali z glavami.

Zanimanje za našo mlado državo, polno raznoterosti v prirodnem in etnografskem oziru, se pa zaradi tega ni ohladilo. Za to je skrbela v prvi vrsti naša propaganda. Toda preveč smo se začeli zanašati na našo propagandne uspehe, tako da smo v našem delu za tujski promet, katero smo začeli in izvrševali dolga leta z izrednim zamahom, v zadnjem času nekoliko otopeli. Dosedanja propaganda sama nam ne bo mogla ohraniti, kar smo si priborili in tudi navdušenje tujcev za krasote naše zemlje, ki nam je pridobilo v svetu največ prijateljev, bo počasi opesalo, če ne začnemo izvrševati tudi drugega dela naše propagande: osebno propagando. K tej pa pristevamo vse, kar more učinkovati na tujca, da se udobno počuti v naši zemlji, da se z zadovoljstvom vrača v njo in da ga je povsod, kjer bodi, izraženo o tem svojem zadovoljstvu. Tako propaganda je najsolednejša podlaga za tujski promet vsake države, zato se trudijo vse državne uprave, ki so si v svesti ogromnih dobrin tujkega prometa, da bi si to zadovoljnost tujca pridobile, da bi to osebno propagando čim bolj izpopolnile.

Naloge osebne propagande so tako obširne in važne, da bo treba o njih posebej razpravljati in javnost na nje ponovno opozarjati, ker bo moralo to biti v bodoče cilj dela na poprišču tujkega prometa. Le kratko naj omenimo en najvažnejših izmed teh nalog: delo za doseg ugodnih železnih zvez.

Na mednarodnih konferencah o železnih železnih vozniških redih se bje vsako leto osterboj za ugodne zveze v posamezne tujkoprometne države. Jugoslavija doseže v tem boju precej povoljne uspehe, čemur je v glavnem posledica njen ugodni naravni položaj. Glavne proge na Balkan in proti

jugu ter od juga proti severu peljejo akzi njeno ozemlje ter jo tako ugodno vežejo z glavnimi evropskimi mesti: München, Berlin, Praha, Wien in Budapest so zaradi tega močno zastopani v kontingentu naših inozemskih gostov. Kratka vožnja do naše severne meje, oziroma do zdravilišča in letovišča dravske banovine na eni strani, na drugi pa nepopolna nadaljnja železniška zveza v južne kraje naše države, je za te kraje najboljša reklama, če opazujemo to z ožkega lokalnega stališča. Kdor ima pa vpogled v notranji razvoj tujkega prometa, bo pa kmalu prišel na to, da so koristi, katere imajo ti kraji od navedenega dejstva, tudi le navidezne. Gost, ki ostane na svojem potovanju v Kranjski gori, Rogški Slatini ali na Bledu, se bo nerad odločil potovati v Split, Sarajevo ali Sušak, ker bi med tem časom

lahko prišel v Pariz, Berlin ali München. Toda ravno tako težko se bo pa odločil gost, ki pride iz južnih krajev v Split ali na Sušak, da bi si ogledal od tam Slovenijo in naše Alpe. Tako ima tujski promet zaradi slabe železniške zveze v notranjosti naše države dvojno izgubo. Hrvatsko Primorje bi imelo mnogo več gostov, ki bi ob ugodni železniški zvezi obiskali prehodno ali za delj časa kopališča na Gornjem Jadranu, če bi jim bilo v dravski banovini prehladno, in nasprotno bi letovišča dravske banovine zopet pridobila s tem, da bi se za časa velike vročine ob morju zatekli gosti z Jadrana v hladne gozdove Slovenije. Ta možnost razdeliti svoj dopust na bivanje ob morju in na hivanje v planinskih krajih Slovenije bi pa ojačila v splošnem naš tujski promet.

Oblastni odbor Jadranske straže je v polnem razumevanju gospodarskih koristi za savsko in dravsko banovino povzdignil svoj glas po zvezi Slovenije z morjem, ki je ena glavnih in zelo važnih zadev naše tujkega prometa. Naj bi se ta glas slednjič slišal na merodajnem mestu!

Dr. Fran Šter

Ne le železnico, tudi cesto!

Kakor smo že zabeležili, se bo v nedeljo ob 10. vršila v zbornici na univerzi konferenca gospodarskih in upravnih interesov, ki bo razpravljala o nujni potrebi izgradnje duhu časa odgovarjajočih prometnih zvez Slovenije z morjem. Konferenco sklicuje akcijski odbor, ki mu predseduje suški župan g. Ružič in katerega podpredsednik je dr. Dinko Puc. Razen akcijskega odbora in razen zastopnikov zainteresiranih gospodarskih krogov dravske in savske banovine se bosta konferenci udeležila po vsej priliki tudi bana obeh banovin dr. Perović in dr. Marušič. Naravno pa je, da bo zastopana po svojih delegatih in po svojem predsedniku podbanu dr. Pirkmajerju tudi Jadranska straža, ki je po vsem svojem delovanju neposredno prizadeta pri vsakem delu za čim tesnejšo zvezo naše zemlje z morjem. Kakor nalašč se bo konferenca vršila prav v času, ko JS zaključuje svoj teden intenzivne propagande.

Akcijski odbor za izgradnjo zveze Slovenije z morjem je pričel delovati že pred leti in je tako v začetku izdelal tudi finančni načrt, za katerega je zainteresiral vladno in finančne kroge obeh banovin. Ko se je pričela kriza, se je izkazalo, da so prvotni projekti neizvedljivi. Zato je odbor za nekaj časa prekinil svoje delovanje. Živahna investicijska politika, ki jo v zadnjih letih opazamo zlasti v drugih delih države, kjer je bilo za gradbo novih železnic in cest v kratkem času investiranih nad eno milijardo Din, pa je podžgala tudi akcijski odbor, da obnovi svojo akcijo. Nobenega dvoma ni, da je pri nas najbolj nujna potreba izgradnja železnice iz Slo-

venije do Sušaka. Kakor železnico, potrebujemo na tej progi tudi cesto, ki bo sposobna za osebni in blagovni avtomobilski promet. Zaradi pomanjkanja te zveze naše gospodarstvo zlasti zadnja leta silno trpi. Železniška zveza preko Karlovca je utrudljiva in nemogoča in ne ustreza niti osebnemu prometu več. Zaradi tega gre del osebnega in skoraj ves blagovni promet od Slovenije do morja po italijanskem ozemlju, kar pomeni favorizacijo tujih železnic na škodo našega gospodarstva, pri čemer imajo italijanske železnice milijonske dobičke. Poleg gospodarskih pa govori za nujnost takšne zveze tudi razlogi, ki niso čisto gospodarskega značaja, temveč so državnega pomena in ki so vsakomur jasni, če pogleda na zemljevid.

Izgradnja moderne zveze z morjem pa ni samo v interesu Ljubljane. Naša Notranjska in Dolenjska sta zaradi pomanjkanja železnice in cest mnogim še nepoznana, gospodarsko še ne izrabljena pokrajina. Z novimi zvezami bi se prebivalstvu dolenjskih in notranjskih krajev odprli novi viri zaslužka in doslej najbolj mrtvi del Slovenije bi oživel. Prav tako pa imata tudi Primorje in Sušak ves interes na tem, da pritegneta Slovenijo nase in da dobita preko nje ugodnejšo zvezo s srednjo Evropo.

Kakor znano, je za gradnjo železnice od Ljubljane do morja predlaganih več tras. Za katero se bo vladalo odločilo, še ni znano. Odločitev je pridržana strokovnjakom. Akcijski odbor pa namerava storiti najodločnejše korake za to, da pade odločitev čim prej.

Samomor v britvijo

Ljubljana, 3. maja
Pomlad spravlja spet mnoge v razdvojni obup. Posebno zadnji čas so samomorji bolj pogosti kakor druga leta. Danes ponoči si je vzjel življenje, I. 1868. rojeni mestni delavec Janez Jaklič, stanujoč na Poljanski cesti 13.

Njegova gospodinja Marija Porenta je trkala na vrata njegove sobe prvič že zjutraj ob 6. Ni se ji odzval, kakor tudi ne pozneje, ko je znova potrkala ob pol 8. Nato je vendarle stopila v sobo, kjer pa je našla priletnega moža na tleh — s prezanim vratom. V desnici je še držal britve... Na kraj samomora je bila nemudno pozvana policijska komisija. Prišla sta zdravnik dr. Avramovič in službojuči uradnik g. Gregorič, po ogledu pa je bilo truplo prepeljavano v mrtvašnico pri sv. Krištofu. Pokojnik je bil uslužben pri mestu od 1. 1921. Zadnje čase pa je bolehal.

Škoda po neurju in toči

Ljubljana, 3. maja
Kakor je »Jutro« poročalo, je nevihta, spremljana s točo, napravila v sredo zvečer znatno škodo po sadnih vrtovih, kakor tudi na njivah, cvetličnjakih in na zelenjad. Na Barju je toča trajala dobrih 8 minut in so padale posamezne toče ko oreh debele. Po sadovnjakih so mnogo trpele jablane, ki so v najhujšem cvetju, po vrtovih pa vse grede, ki so polne cvetja in zelenja.

Nevihta se je približala izza Podpeči proti Ljubljani. Vzela je le gotov opek pas, dočim ostali kraji niso prav nič trpeli. Toča je prizanesla krajem na Posavju. Posebno pa so toči prizadeli kraji okoli Sostrega in Dobrunj. Jablane, hruške in

zlasti češnje, ki so prav dobro kazale, so močno okleščene. V ljubljanski drami, ki je dajala premiero »Mojster Hit« mnogi gledalci med divljanjem nevihte niso vedeli, ali so ploho inscenirali igralci, ali je res zunaj tako hudo neurje. Toda ploha se je kmalu unesla. Vreme je bilo tudi danes v naših krajih oblačno, kakor pač po vsej državi. Namesto dosedanjega vladanja in solnčnega vremena je posegla, kakor je podobna, v naše kraje povsem nova vremenska razporedba, ki nam ne obeta zaenkrat nič kaj majniškega vremena.

Strahovit zločin na Sušaku

Sušak, 3. maja
V torek zvečer je bila alarmirana na Sušaku policija z vestjo, da je neznan zločinec umoril uglednega veletrgovca Mirka Udina. Trgovca so našli mrtvega v njegovi jedilnici, v blagajni v sosednji sobi pa so tičali okrvavljeni ključ. Dekla Julijana Mandel, stara 23 let, doma iz Kočevja, je pripovedovala, da je bila z gospodarjem sama doma, ko je prišel na obisk mlajši, lepo oblečeni neznanec, ki ga je gospodar sprejel. Dekla je med tem pripravljala večerjo in ko se je vrnila, je gospodarja našla mrtvega v jedilnici z razbito glavo. To pripovedovanje je bilo zelo zmedeno, preiskovalni organ pa se je zdelo sumljivo tudi zaradi tega, ker ni v hiši nihče drug opazil kakega neznanega obiskovalca. Poleg mladike so našli železno ključko, s katero je bil umorjen, v predsobi pa ženski čevlji s krvavimi madeži.

Ko so Julko Mandlovo že zasliševali, je javila kolodvorska policija, da so prijeli njeno sestro Jožefino, ki se je hotela odpeljati v Zagreb. Detektivom, ki se niso ničesar vedeli o umoru, se je zdelo sumljiva in uslužbenki, ki preiskuje sumljive

Vse motri Vaše zobe. Samo negovati zobje izpopolnijo Vašo zunanost. Odol je zaradi tega važno kozmetično sredstvo. Z njim se pridobi, če se stalno uporablja, lepo in zdravo zobovje. Odol pa premore še več: Učinkuje antiseptično.

ODOL

ne neguje samo, marveč tudi varuje Vaše zobe. — Odol se da uporabljati zelo varčno.

potnice, so naročili, naj jo pregleda. Pri pregledu se je ugotovilo, da je imela Jožefina okrvavljeno obleko, v njej pa skrito okrog 600 Din. Jožefina je priznala, da sta s sestro umorili trgovca. Vse okoliščine strašnega zločina še niso ugotovljene in domneva policija, da sta imeli sestri pri svojem zločinu nekega pomočnika. Ključke od blagajne je nesrečni trgovec nosil v žepu, morilki pa nista znali odpreti blagajne.

Prvi jugoslovanski protituberkulozni kongres

Ljubljana, 3. maja
Priprave za I. jugoslovanski protituberkulozni kongres se bližajo h koncu. Kongres bo prva velika skupščina vseh delavcev na poprišču protituberkuloznega udejstvovanja. Kongresa se bo udeležilo veliko število znanih delavcev v protituberkulozni borbi iz vse države.

Protituberkulozni kongres se prične 10. maja na Brestovcu pri Zagrebu, kjer se obenem izvrši proslava 25letnice sanatorija, najstarejšega zdravilišča te vrste v naši državi. Glavni del kongresnega programa bo v Ljubljani 11. in 12. maja. Delovni program socialno-higienskega dela kongresa obsega 8 predavanj, ki bodo dala osnovno za utrditev smernic protituberkuloznega boja v naši državi. Načrt za redno protituberkulozno udejstvovanje, ki bo izdelan in sprejet na kongresu, bo posebna deputacija predložila ministru za socialno politiko in narodno zdravje. Vzporedno se bo vršilo 14 predavanj, namenjenih zdravnikom, o sodobnem zdravljenju tuberkuloze, na kar posebej opozarjamo zdravnike.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srea povzroči kozarec naravne »Franz Josefove grenčice«, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova voda« tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez nepravilne. »Franz Josefova grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nova kolektivna pogodba jeseniškega delavstva

Jesenice, 3. maja

1. maja je dobilo delavstvo KID novo kolektivno pogodbo, ki je stopila ta dan v veljavo. Dva polna meseca nepretrgano je delavstvo zborovalo ter sestavljalo raznovrstne akordne postavke za novo kolektivno pogodbo, predstavniki delavskih strokovnih organizacij pa so vodili dnevno po raznih obratih in ravnateljih razprave. Razprave so bile včasih zelo burne in dolgotrajne, saj so se pričele 9. marca v Ljubljani in se končale 28. aprila na Jesenicah. Skupno so trajale 162 ur. Poleg tega so predstavniki delavskih strokovnih organizacij imeli pri ravnatelstvu 9 intervencij, pri političnih oblastvih pa 4. Kake hude borbe je bila, je dokaz, da so voditelji delavstva bili navzočni pri 60 razpravah in da je delavstvo bilo na vseh shodih in zborovanjih, ki so trajala nad 200 ur. In budno nasledovalo potek pogajanj.

Pri vseh navedenih razpravah je imela podružnica NSZ na Jesenicah svoja stalnega zastopnika g. Zupana Valentina, ki je z voditelji ostalih strokovnih organizacij vodil ta veliki boj za blagor celotnega delavstva. V nedeljo dopoldne pa se je vršil v dvorani Delavskega doma velik delavski shod, ki je bil polnoštevilno obiskavan. Na shodu so voditelji vseh treh delavskih strokovnih organizacij delavstvu poročali o poteku in uspehih pogajanj, na katerih se je sestavila nova delavska kolektivna pogodba. Delavstvo je sprejelo novo kolektivno pogodbo z mešanimi občutki na znanje, ker je pogodba sklenjena le za pol leta.

KULTURNI PREGLED

Dnevnik Marka Aurelija

Najboljši slovenski prevajalec iz klasičnih jezikov, prof. Anton Sovrč je v krajšem predledku obogatil našo prevodno književnost s dvema episkopi, ki brez nje ne bi bila nikdar popolna, saj oba sedita med najpomembnejše slovenske dokumente: Za bleščajočim prevodom močnih »Confessiones« sv. Avguščina smo dobili izpovedi drugega, pagankega Aurelija, ki je bil avgustinec, v sezarskem amielu: »Dnevnik cesarja Marka Aurelija« (izdala Slovenska Matica, Ljubljana 1934).

Na vidim gola naključja v tem, da sta oba prevoda izšla v isti dobi in celo ne v istem letu, da sta oba leta prevajalca. — Današnji človek išče v živju bodisi omama, sredstva, ki ga prenese iz nadelnega kroga osebnih skrbí in navščnosti v široki tok iluzionističnega življenja, bodisi pouka, izpodbude, onore v vsakdanjih soprijemih s prav tisto življenjsko resničnostjo, ki pred njim prvi čitatelj beži. Tudi v prejšnjih dobah so se čitatelji delili nekako takole, vendar pa ni bila nikdar tako očitna in toliko lani laka potreba po šivu kot pripomočku za beg iz resnosti ali pripomočku za pramagovanje resnosti.

Umljivo je, da je druga plašč čitateljev v primeri s prvo znatno tanjša. Lažje je zapreti oči nego gledati v obraz negotovosti,

grozi, grditi. Za to je treba ali heroizma ali stoicizma. No, druga plašč čitateljev je dobila z »Dnevnikom cesarja Marka Aurelija« knjigo, ki ima vse lastnosti, da potegne braliv ljudi, živih duha prikaže in stika bodisi osebna usoda bodisi čemeha negotovost časa. Zakaj kmalu najdeš zvezo med seboj in tem časom, ki je zaplaval svoje misli, med njegovo dobo in svojim časom, ki je prav tako negotov in brezumen, kakor je bila doba Marka Aurelija.

Prav kakor »Confessiones« cerkvenega učenika Avguščina, je »Dnevnik« rimskega cesarja Marka Aurelija predvsem globok in prieten človeški dokument, eden izmed tistih »krikov v večnost«, ki se tolikokrat izvija iz inteligentnih in občutljivih duš, a le redkokdaj dobivajo tako trpežno literarno obliko, kakor v teh dveh primerih. Čitatelja, ki pozna oba episa, se nehoti vtihtje primera med obema osebnostima. Tudi prevajalec ni mogel v svojem uvodu udeležiti pred tako okušanju. Človeku se na hipe res zdi, da je bil rimski cesar Mark Aureliji v svoji duši že kristjan, da je tudi in praganjal kristjane po kratki cesarski doživotnosti. Kajti tega vladarja močnega rimskega cesarstva so prav tako kakor njegova krščanske prekucne in fantastične preganjalne misli o minljivosti vse življenjske

časti in elasti; okrog njega so nenehno krožile sence smrti in mu vzbujale do malega krščanske ponižnost in vdanost tiste mu našel vseh načel, viru vseh virov, ki ga paganski cesar imenuje Venerarva, kristjani pa Bog; tudi on je opazil, prav kakor kristjani, dragoceno moč ljubezni, dobrote in skromnosti. Skraj da se je bil že dokopal na prag krščanskega pojmovanja milosti. Njegove sentence dobivajo ponekod značaj pesimov, dragod mirno ubranost, ki odklikuje poznejše srednjeveške molitve. Skratka, Mark Aureliji ni več antični človek, kakršnega je mogel izoblikovati grški ali rimski mitos. Njegova duša nima klasične preprostosti rimskega vojščaka ali politika. V njem vstaja neki nov svet, čigar večerna zvezda se imenuje Platon, a jutranja morda že Kristus. Na njegovo dušo je padla senca prorokajočega imperija, zgrajenega na preprostosti zakonov in moči discipline, na npravnih vrlinah vodilne rase, a razrahljanega prav pri teh temeljih.

Cesar Mark Aureliji je zraeal pod vplivom stoicistične filozofije in modrosti epoh: v njegovi dobi se umestijo platonovski ideal: modrec, resničen filozof sedi na cesarskem prestolu in vlada svetu, čigar meje so meje tedanje civilizacije. Od svojih stoicističnih predhodnikov je Mark Aureliji posnel temeljne misli: živi razumno, bodi vdan naravi, spoštuj njeno voljo, sprizani se z minljivostjo in s smrtjo! A če velja o njegovih predhodnikih Schopenhauerjeva opazka, da stoicizem ustvarja preveč brezkrvne, neživljenjske, tope in ozko razumar-

ne ljudi, ne more veljati prigovor p-simicista dnevniki ljubzenivega skeptika, ki je bil kot človek in kot vladar vsakdar aktiven, skoraj že svetlogled, vedno v polnem toku življenja, dasi je nosil v dahi blago opoznanje, da je vse ničevno, vse samo dim, vse zgolj večna igra življenja in smrti.

Velikot Erasm Renan je posvetil tomu cesarju-filozofu obsežno knjigo, doslejno njegove učenosti in modrosti. Tu so o pomenu Marka Aurelija in njegove filozofije zapisane tele besede:

»Nikdar ni bila katera čast bolj upravičena, in to čast izkazujemo tudi danes. Da, mi vsi bi hoteli žalovati za Markom Aurelijem, kakor da bi bil umrl šele včeraj. Z njim je obnem zavladala filozofija. Z njim je svet za trenutek vodil najboljši in največji človek tega časa. Veekakor je bilo dobro, da se je izvršil ta poizkus. Ali se bo kdaj ponovil? Ali bo tudi sodobna filozofija zavladala kdaj tako, kakor je antična? Ali bo tudi ona našla svojega Marka Aurelija, obdanega po Frontonih in Junijih Rustikih? Ali bo vladanje človeških zadev zopet kdaj pripadlo najmodrejšim? Sicer pa — ni li vseeno? Tako cesarstvo ne bi moglo trajati dalje od enega dne in za njim bi nedvomno zopet nastopilo cesarstvo nesposobnih. Sodobna filozofija je valjena smehljaje motriti večno menjavo človeških iluzij; predobro je spoznala zakon trenutnih navdušenj množice.«

Naša doba, ki to označuje kot krizno, v

vekovke segajoče spremembe, doba, ko zbežane množice tekajo od iluzij do iluzije in ko je tako malo časa in prostora za mir in samotno modrovanje, je res duhovno sorodna dobi Marka Aurelija. K temu se vračamo vedno iznova, ko priporočamo to knjigo osebne udeležbe in zdavnaj doživljene življenjske modrosti. Ruski pisatelj Merežkovskij, ki je uvrstil Marka Aurelija med svoje »večne sopotnike«, pravi v eseju o Marku Aureliju glede tedanjega časa: »Epoha Marka Aurelija je kratek presledek, globoko zatisek med dvema nevihtama. So jesenski dnevi, ko so minili poletni viharji, a še ni prišla doba poznih viharjev, — ko vladajo v meglenem ozračju, v blagi, bledi solnčni svetlobi utrujenost, nežna melanholija in mir, kakor da se je vse spravilo s smrtjo...«

To je tedaj simbolika dobe Marka Aurelija: jesenski dan! — In tudi današnja epoha proglašajo nekateri misleci za jesen favstične kulture. Nemara tudi mi, ki smo prav tako utrujeni od razočaranj in prežeti s tiho odpovedjo in melanholijo, tičimo v dobi med dvema nevihtama, katerih eno poznamo, a druga se približuje kakor apokaliptičen izdelec v slunjah in strahu...

Ta fragmentarni Dnevnik je nastal v drugem stoletju po Kristusu na vojnih pohodih, v katerih taborišča dahč od Rima v »barbarekih zemljah«, kjer so je Mark Aureliji vojskoval zoper Kvade, Markomane in Sarmate, ki so orosile butali ob meje rimskega

u — Kegljaški klub »Sreda« je daroval 250 Din za mestne brezposelne v spomin doletelcem, zvestemu članu g. Bertu Jugu, ki je bil član kluba od ustanovitve, torej celih 14 let. Vrlemu kegljaškemu tovarišu ohrani klub »Sreda« najlepši spomin!

u — Za teden dni Jadranske straže je razstavila tvrdka M. TICAR svoje pomorske slike iz lastnega fotoateljeja. Oglejte si to izložbo.

Iz Celja

e — Celjski igralci bodo uprizorili danes ob 20. v Mestnem gledališču slovitno dramo dr. Maksa Alsbega »Konflikt«. Drama bo s tem doživela svojo krstno predstavo za Jugoslavijo. To bo obenem benefična in poslovilna predstava režiserja g. Milana Kosiča. O velikem zanimanju za to vzporedno priča dejstvo, da so že vsi sedeži razprodani.

e — Strankin občni zbor v Celju. V soboto 5. t. m. ob 20. bo v mali dvorani Celjskega doma redni letni občni zbor občinske organizacije JNS za mesto Celje. O političnem položaju bo poročal generalni tajnik stranke g. minister dr. Kramer, poleg tega pa bošta poročala tudi gg. narodni poslanec Ivan Prekorski in predsednik občinske organizacije JNS dr. Kalan. Pristop imajo samo organizirani člani JNS, vabljeni je tudi članstvo iz celjske okolice.

e — Kolesa kradeljo. V torko okrog 20. je neznan storilec ukradel iz neke gostilnice veže na Ljubljanski cesti 500 Din vredno črno pleskano moško kolo znamke »Styria« s tov. št. 578.644. Kolo ni imelo evidenčne številke. V dveh dneh sta bili ukradeni kar dve kolesi.

e — Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 zvočni vefilm »Begunec« in zvočna predigra.

Iz Maribora

a — Jubilejni koncert Glasbene matice. V sredo zvečer je priredila mariborska Glasbena matica v dvorani »Uniona« koncert v proslavo 15letnice svojega obstoja. Dvorana je bila nabito polna. Izvajala se je oda »Lira in harfa«, delo velikega francoskega pesnika in pisatelja V. Hugoja, ki jo je uglasbil slavn francoski kompozitor Camille Saint-Saens. Izvedba je bila za naše mesto izreden umetniški dogodek. Težko skladbo je nastudiral dolgoletni dirigent Glasbene matice g. prof. Vasilij Mirk. Poleg dr. študentev pevstva zbor in orkestra, izpopolnjenega s člani vojaške godbe, so sodelovali še solisti, odlični gostje g. Zlata Gjurgjenac-Gavella, primadona ljubljanske opere in Mariborčani ga. Vida Zamejč-Kovičeva, operna pevka, in koncertna pevka g. prof. Arzen Rausch ter g. inž. Pavel Gasperin. Dirigent, solisti, zbor in godbeniki so bili deležni burnega aplavza. Koncert je bil prav dobro obiskan in so bili navzoči tudi zastopniki oblastev. Tako je jubilejni koncert naše Glasbene matice bil res dostojen njenega 15letnega umetniškega delovanja.

a — Ljudska univerza. Danes ni prireditve. V ponedeljek 7. t. m. bo predaval g. dr. Warner o velikem francoskem pisatelju Stendhalu v francoščini. V petek 11. t. m. bo predaval g. prof. Salih Ljubunčič iz Zagreba o prosveti in o šoli v Češkoslovaški.

a — Občni zbor Pedagoške centrale v Mariboru bo v nedeljo 6. t. m. ob 10. na državni učiteljski šoli v Koroščevi ulici. Opozorjamo, da bo na prejšnji večer sklep IV. pedagoškega tedna s predavanjem profesorja Šilaha o novih potih rodnosti vzgoje. Člani, zlasti pa poverjeniki posameznih krožkov, odnosno društev, pridite!

a — Današnji praznik sv. Florijana bo zelo slovesno proslavili mariborski gasilci, dimnikarji in kovači, ki ga častijo kot svojega patrona že od nekdaj. Dopoldne ob 9. bo slovesna maša pred spomenikom sv. Florijana v Tattenbachovi ulici. Gasilci se bodo zbrali na dvorišču gasilskega doma.

a — Poslovil se je od Maribora g. dr. Janko Benedik, ki odpravi zdravniško prakso na Bledu. Marsikoga je nepričakovano zadela novica, da odhaja odlični zdravnik iz mariborske bolnice, kjer se mu je kot operaterju obetala lepa bodočnost. Užival je pri bolnikih kakor na pristojnih mestih največje zaupanje, tako da je bil lani imenovan za vršila dolžnosti primarija v bolnici v Brezicah. Marsikateri Mariborčan in okoličan se ga bo s hvaležnostjo spominjal, da mu je rešil življenje. Vsi znanci in prijatelji mu pa žele na novem mestu uspeh, kakor ga je imel doslej.

a — Izlet na mejo. Krajevni odbor Jadranske straže mariborskih železničarjev bo priredil v nedeljo 6. t. m., če bo slabo vreme, pa 10. t. m. propagandni izlet k Sv. Pankraciju na severni meji. Izleta naj se udeležijo vsi, ki imajo srce za naše obmejne kraje, ki so takih obiskov nujno potrebni. Odhod iz Maribora bo z vlakom ob 5.34 do rezma, povratek z Brezna pa ob 18.59. Izleta se udeležijo tudi 10 godbenikov železničarske godbe »Drava«. V nedeljo 6. t. m. vsi na našo mejo, k Sv. Pankraciju!

Iz Tržiča

e — Kino Nadišar bo predvajal danes v petek in v nedeljo ob 16.18.30 in 20.30 in v soboto ob 20.30 najlepši film »Pesem za tebe« s slavnim pevcom Janom Klepuro. Zvočni tehnik in krasno koloriran glasbeni film »Kralj Neptun«.

Iz Novega mesta

n — Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes jutri, obkrat ob 20.15 in v nedeljo ob 15.18. in 20.15 zvočno opereto »Kraljica srca« (Ta ali nobena). V glavnih vlogah: Gitta Alparjeva in Max Hansen. Predigra Paramountov zvočni tehnik.

Iz Krškega

kr — Občni zbor Jadranske straže se je vršil v nedeljo ob okrogni udeležbi v sokolski dvorani. Na zboru je imel predavane propagator JS g. Pirnat iz Ljubljane za predsednika je bil izvoljen sreški podnačelnik g. dr. Tomšič. Za novostanovitevno društvo vlada velike zanimanje.

Iz Ptujia

j — Kino bo predvajal v soboto ob pol 21. in v nedeljo ob pol 19. in pol 21. film »Mumific«. Dodatek Ufin tehnik.

Dvorec na jugu

Dvorec na jugu

GOSPODARSTVO

Umiranje dunajskih velebank

Avstrijska država in Narodna banka sta za sanacijo dunajskih velebank zbirali okrog 9 milijard Din

Kakor znano je bil pretekli teden na Dunaju sklenjen sporazum glede sanacije dveh dunajskih velebank, namreč Wiener Bankvereina in Niederösterreichische Eskomptegesellschaft, in sicer na ta način, da bo prvotno banko prevzela Kreditanstalt, druga banka pa bo rekonstruirana na ta način, da bo spremenjena v finančno družbo, pri čemer bo ves bačni posel prevzela prav tako Kreditanstalt. Ta nova velika transakcija pomeni menda zadnjo lazo v rekonstrukciji dunajškega bankarstva, ki se je pričela že pred nastopom svetovne gospodarske krize. Danes ima Dunaj, kjer so gospodarske krize, samo še eno banko, ki se lahko imenuje velebanka, in sicer Kreditanstalt. Dve ostali večji banki na Dunaju Länderbank in Merkur za zastopata inozemski kapital, na eni strani francoski, na drugi strani pa nemški. Po izvršni fuziji bo Kreditanstalt, kjer ima večino delnic avstrijska država, kontroliral skoraj 90 odst. avstrijske velike industrije.

V teku mednarodne kreditne krize, ki se je pričela leta 1931, je skoro v vseh evropskih državah prišlo do težkoč v posameznih bankah, toda v nobeni drugi državi niti polom ni zavzel iz daleka tako velik obseg kakor v Avstriji. To ima seveda svoje posebne vzroke. Dunajske banke so bile ustvarjene za veliko gospodarsko področje, kakor je bila bivša Avstro-Ogrska. Po razpadu dvojne monarhije pa se je moral delokrog teh močnih bank vedno bolj zoževati in se je moral vedno bolj omejevali na področje male države. Na Dunaju pa so tudi po vojni še živeli v domišljiji, da bodo s svojim finančnim aparatom lahko naprej obvladovali vso Srednjo Evropo. Ni so pravočasno spoznali omejenih možnosti za udeleževanje. Velike dunajske banke so se do nastopa krize še hudo zadolževale v inozemstvu z najemanjem kreditov da bi Dunaju ohranile prevladujočo pozicijo v srednjeevropskem gospodarskem življenju. Vse to se danes hudo maščuje.

Vrhu tega pa je pomagala kopati grob dunajskim velebankam avstrijska vlada sama s svoje avtarkično gospodarsko politiko, ki je šla za tem, da s forsirano domačo agrarno produkcijo omeji uvoz agrarnih proizvodov. To je avstrijski vladi sicer v razmeroma kratkem času uspelo; avstrijski uvoz se je silno skril, vzporedno pa je moral seveda občutno pasti tudi avstrijski izvoz. S tem je bila seveda življenjsko prizadeta avstrijska industrija. V stari Avstro-Ogrski je bila ta industrija ustvarjena za veliko državo, zato pa je po vojni bolj kakor v katerikoli drugi državi postala odvisna od izvoza. Dejansko vidimo danes, da gre največji del ogromnih odpisov, ki so jih morale izvesti dunajske velebanke na račun poloma avstrijske industrije, na kateri so bile udeležene avstrijske banke.

Edina avstrijska velebanka, ki je po ogromnih žrtvah zadnjih let še preostala, namreč Kreditanstalt, je od leta 1926 prevzela skoro prav vse prejšnje dunajske velebanke. Že leta 1926 je v obliki fuzije prevzela Anglobanko leta 1929. pa svojsko tako močeno Bodenkreditanstalt, ki pa je sama že prej prevzela posle Unionbanke in Verkehrsbank. Tako so pred nastopom gospodarske krize obstojale na Dunaju tri velebanke. Kreditanstalt. Bankverein in Eskomptegesellschaft, ki so imele po bilanci za leto 1930 340 milijonov šilingov (2½ milijarde Din) lastnih sredstev in katerih skupna bilanca vsota je znašala tedaj okrog 3 milijarde šilingov (24 milijard dinarjev). Vse te tri velebanke so danes združene v Kreditanstalt, katere obseg poslova bo znašal sedaj le kakih 800 milijonov šilingov.

Sanacija banke Kreditanstalt

Prevzem Bankvereina in Eskomptegesellschaft od strani Kreditanstalta predstavlja še četrti aktio avstrijske vlade in avstrijske Narodne banke za sanacijo dunajskih bank. Prva taka akcija je bila v letu 1931, ko je Kreditanstalt preglasila ogromno izdajo 140 milijonov šilingov. Takrat so morali za sanacijo Kreditanstalta (t. j. za odpis izgube in za ponovno povišanje delniške glavnice), žrtvovati avstrijska država 100 milijonov šilingov, delničarji 100 milijonov šilingov in avstrijska Narodna banka 30 milijonov šilingov skupaj torej okrog 230 milijonov šilingov in od tega 89 milijonov šilingov za zopetno povišanje delniške glavnice na 177,5 milijona Din.

Prva rekonstrukcija banke Kreditanstalt se je po enem letu izkazala kot nezadostna in je morala avstrijska vlada v začetku leta 1933 izvesti drugo sanacijo, ki je zahtevala še več žrtv. Leta 1931. na 177,5 milijona šilingov izpopolnjena delniška glavnica je bila pri tej priliki odpisana skoro v celoti, namreč na 1 milijon šilingov. Nadalje je morala avstrijska država prevzeti 140 milijonov šilingov inozemskega dolga banke Kreditanstalt (medtem ko so inozemski upniki popustili 70 milijonov šilingov). Končno je morala avstrijska vlada prevzeti za 571 milijonov šilingov nemškega obilga banke Kreditanstalt pri avstrijski Narodni banki in sicer na ta način, da se je ves ta obilgo spremenil v dolg države pri Narodni banki. Za sanacijo banke Kreditanstalt je torej avstrijska država žrtvovala preko 800 milijonov šilingov, avstrijska Narodna banka pa 80 milijonov šilingov, skupaj okrog 840 milijonov šilingov t. j. 7 milijard dinarjev. Pretežni del te žrtve je šel pri tem v izgubo. Od nove delniške glavnice banke Kreditanstalt je pri tej drugi sanaciji dobila avstrijska država za 71 milijonov šilingov delnic, inozemski upniki 70 milijonov, stari delničarjem pa je ostal za 1 milijon šilov delnic.

Sanacija Bankvereina in Eskomptegesellschaft

Tem dveh sanacijskim akcijam je lani sledila akcija avstrijske države za sanacijo Wiener Bankvereina in Eskomptegesellschaft. Wiener Bankverein je brez državne pomoči že leta 1931. odpisal 46 milijonov šilingov izgub, na polovico z uporabo rezerv, na polovico pa z znižanjem glavnice. Razmere pa so se lani znova po-

slabšale, zlasti tudi pri Niederösterreichische Eskomptegesellschaft. Zaradi tega je morala lani država obema bankama prvič priskočiti na pomoč. Skupno z Narodno banko je avstrijska država v ta namen ustanovila posebno revizijsko in upravno družbo (>Treuhandgesellschaft), ki je dobila od avstrijske države 100 milijonov šilingov v obliki zakladnih bonov, 40 milijonov pa v gotovini od Narodne banke. Ta družba je v prvi vrsti prevzela težko vnovčljive aktivne obeh bank (Bankvereina in Eskomptegesellschaft), in sicer za 108 milijonov šilingov. V zvezi s to razbremenitvijo obeh bank od najhujšega balasta (udeležb pri raznih industrijskih družbah) je bila izvedena tudi rekonstrukcija delniških glavnice. Bankverein je znova odpisal 26 milijonov šilingov z uporabo stare glavnice, ki je bila nato z izdajo novih delnic zopet povišana na 29,5 milijona šilingov. Niederösterreichische Eskomptegesellschaft pa je morala v zvezi z odpisi reducirati glavnico od 54 na 0,72 milij. šilingov, nakar je bila glavnica z novo emisijo delnic zopet povišana na 29,5 milijona šilingov. Od države in Narodne banke ustanovljena finančna družba (Treuhandgesellschaft) je prevzela za 31,5 milijona šilingov teh novih delnic obeh zavodov, a avstrijska Narodna banka pa še sama za 3,2 milijona šilingov.

Ta prva državna sanacijska akcija pa prav tako ni zadoščala in je pretekli teden prišlo do druge sanacijske akcije za obe banki, ki je dovela do prevzema obeh bank od strani banke Kreditanstalt. V zvezi z izvedbo te nove sanacijske akcije bo morala avstrijska Narodna banka prispevati v gotovini 25 milijonov šilingov za emisijo novih delnic banke Kreditanstalt, ki tvorijo bazo za prevzem Bankvereina. S tem se bo pri banki Kreditanstalt razmerje med domačimi in inozemskimi delničarji spremenilo tako, da bodo imeli v bodoče domači delničarji (skoro izključno država in narodna banka) 97 milijonov šilingov delnic, inozemski delničarji pa za 70 milijonov. Eskomptegesellschaft bo svojo nedavno obnovljeno glavnico 29,5 milijona šilingov reducirala na 0,1 milijon šilingov, tako da bodo dobili delničarji za 295 starih delnic eno novo. Glavnica Eskomptegesellschaft se bo povišala znova na 10 milijonov, tako da bo prevzela ves povišek avstrijske Narodne banke. Poleg gornjih zneskov bo morala avstrijska Narodna banka prispevati še 21 milijonov šilingov (16 milijonov v izgubo banke Kreditanstalt za prevzem Bankvereina, 5 milijonov pa kot vlogo banke Eskomptegesellschaft).

Kakor vidimo bo pri tej sanacijski akciji doprinesla žrtve predvsem avstrijska Narodna banka, in sicer v celoti 56 milijonov šilingov, ki se bodo deloma krili iz rezerv in iz valorizacije zlatnega zaklada, 20 milijonov pa bo Narodni banki povrnilnih iz dobička pri izdaji srebrnih kovancev. Avstrijska Narodna banka je morala zadnja za sanacijo treh dunajskih velebank žrtvovati 106 milijonov šilingov (skoro 1 milijard Din), dočim je država žrtvovala okrog 910 milijonov šilingov (810 milj. za Kreditanstalt in 100 milijonov za obe ostali banki), tako da znašajo skupaj žrtve države in novčanih banke okrog 1010 milijonov šilingov ali preko 9 milijard Din. Tu pa niso upoštevane izgube delničarjev in inozemskih upnikov, ki znašajo okrog 400 milijonov šilingov (3¼ milijarde Din).

★

Ko navajamo te ogromne številke o žrtvah, ki jih je morala v Avstriji doprinesiti država, tedaj šele vidimo, koliko lažji je problem sanacije denarnih zavodov v naši državi, kjer težkoče niso nastale toliko zaradi izgub pri angažmanih v industriji, kakor zaradi znatnih dvigov hrenilnih vlog in tesaviranj, kar je povzročilo nelikvidnost zavodov. Seveda tudi pri nas ne bo šlo brez posredne ali neposredne pomoči države, to pa v neprimerno manjšem obsegu in s to razliko, da sredstva, ki bi jih dali država in Narodna banka na razpolago, ne bi šla docela v izgubo in bi se dalo že mnogo dojeti z ustanovitvijo posebnega sanacijskega zavoda, ki bi mu država lahko dala na razpolago sredstva v obliki državnih obveznic ali zapisov odnosno v obliki garancije, kar kot predlaga zagrebško Društvo vlagateljev v pravkar objavljenem memorandumu. Vsekakor tudi naša država ne bo mogla prepustiti denarnih zavodov in vlagateljev usodi.

Dotok zlata pri Narodni banki

Poslednji izkaz Narodne banke od 30. aprila zaznamuje nebištevno zmanjšanje zlata in devizne podlage, in sicer za 0,8 na 1862,4 milijona Din. V svetovi podlage pa je prišlo do znatnejših sprememb zaradi tega, ker je Narodna banka kupila za 18,2 milijona Din zlata in se je zlati zaklad dvignil za ta znesek na 1762 milijonov, dočim se je v zvezi s tem nakupom istočasno skrtčila devizna rezerva za 18,9 na 100,4 milijona Din. S tem nakupom zlata je Narodna banka deloma nadomeštila ono zlato, ki ga je prodala pred meseci (22. februarja za 30 milijonov, 8. aprila za 22,5 milijona Din). Devize, ki se na včerajše v položajo, so se zmanjšale za 15,4 na 19,8 milijona Din, vsota kovanege denarja v srebru in niklju pa je nazadovala za 33,9 na 261,7 milijona Din.

Kakor znano se je v prejšnjem izkazu po včlenenem nazadovanju menični portfelj prvič nekoliko dvignil, in sicer za 11 milijonov; v novem izkazu pa je zabeleženo zopetno nazadovanje za 8,3 na 1611 milijonov. Lombardna posojila pa so v zadnji četrtini aprila narasla za 1,4 na 238,3 milijona Din.

Obtok bankovcev, ki je v prejšnjem izkazu dosegel novo rekordno nizko stanje 4121 milijonov, se je ob ultimu aprila nekoliko povečal in sicer za 48,2 na 4169,2 milijona Din (lani je ob koncu aprila znašal 4502 milijona, predlanskim pa 5048 milj.). Istočasno so se obveznosti na pokaz zmanjšale za 49,4 na 1070,0 milijona Din; pri tem so vloge na žirovni računih nazadovale za

44,6 na 410,4 milijona Din, obveznosti na pokaz po raznih računih pa so popustile za 2,8 na 654,2 milijona Din. Prav tako so nazadovale obveznosti z rokom za 19,1 na 947,8 milijona Din. Razmerje kritja se ni bistveno spremenilo in je znašalo ob koncu aprila kritje obkora bankovcev in obveznosti na pokaz v zlatu in devizah 35,54% (po zadnjem izkazu 35,55). Kritje v samem zlatu pa 33,63% (33,27).

Gospodarske vesti

— Pred trgovinskimi pogajanjmi z Italijo. Kakor poročajo iz Beograda, je v zvezi s povišanjem italijanskih carin na les italijanska vlada pripravljena, priznati podgotovimi pogoji našemu lesu slično preferenco, kakor jo ima Avstrija, in je že pozvala našo vlado, da odredi svoje zastopnike za pogajanja v Rimu. Naša delegacija, ki ji bodo dodeljeni eksperti iz vrst naših lesnih izvoznikov, bo v kratkem odpotovala v Italijo. Več, da je načelnik ministristva za trgovino in industrijo g. Milivoj Pilja že odpotoval v Rim, kakor piše »Obzor«, se ne potrjuje.

— Trgovinski razgovori z Madžarsko. Ker poteče dopolnilni trgovinski dogovor z Madžarsko 15. t. m., se začne t. dni v Budimpešti razgovori za podaljšanje tega dogovora za leto dni z morebitnimi spremembami. Naš delegat pri teh pogajanjih je dr. Juraj Tomičič, šef Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine.

— Občni zbor Ljubljanske borze. Svet Ljubljanske borze za blago in vrednote in Ljubljani je sklical IX. redni občni zbor Ljubljanske borze, ki se bo vršil 18. maja ob 16. v borznih prostorih v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27, z naslednjim dnevnim radom: 1. pozdrav predsednikov, 2. poročilo o poslovanju letu 1933, 3. poročilo finančnega odbora, 4. odobritev bilance in podelitev razrešnice borznemu svetu, 5. volitve 7 članov borznega sveta, 5 članov finančnega odbora in 12 članov borznega razsodišča.

— Mešetarina za kirilski promet na ljubljanski borzi. Borzni svet ljubljanske borze je na svoji 2. t. m. sklenil, da se pričene s 1. majem računalo naslednje mesečarine: 1. za devizi London in Madrid: 2. za prodajo odnosno nakup 1% (skupaj 2%), b) pri kompenzacijah za devizo London od izvoza v Anglijo in za devizo Madrid 2%, za takozvano šaltresko devizo London (to je za devizo, kupljeno na blagajnah od turistov, emigrantov in od arabažer) 1% z oznako na zaključnici izven kliringa (šaltreska deviza); 2) za avstrijske šilinge v privatnem kliringu od vsake strani 1% (skupaj 2%).

Borze

3. maja

Na ljubljanski borzi so uradni tečajni deviz ostali danes v glavnem nespremenjeni. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi 9,35 do 9,45 (v Zagrebu promet po 9,48), angleški funti pa 252,70 do 254,80 (v Zagrebu promet po 253).

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda nekoliko popravila in notira sedaj 308,50 do 308,50 brez prometa (v Beogradu je bil promet po 308). Nadalje je bil zabeležen zaključek samo še v 7% investicijskem posojilu po 72.

Devize

Zagreb. Amsterdam 2316,51—2327,87, Berlin 1945,14—1955,94, Bruselj 798,85—802,79, London 173,97—175,57, Milan 288,17—290,57, New York kabl 3398,33—3426,59, New York ček 3376,33—3404,59, Pariz 225,71—226,83, Praga 144,04—143,09, Curih 1108,35—1113,85, Curih. Pariz 20,3625, London 15,7350, New York 30,7125, Bruselj 72,06, Milan 26,25, Madrid 42,2250, Amsterdam 208,9250, Berlin 121,50, Dunaj 57,20, Stockholm 81,15, Dunaj. (Tečaj pri priv. kliringu). Beograd 10,50, London 27,54, Milan 45,79, New York 535,59, Pariz 35,60, Praga 21,79, Curih 174,46, 100 S v zlatu 128.

Elekti

Ljubljana. Vojna škoda 305 den., 7% invest. 70—71, 7% Blair 49,50—50, 8% Blair 53—54, 7% Drž. hip. banka 65—67, 4%

Nekaj popolnoma novega
NIVEA — pasta za zobe
Velika tuba samo
Odličnega okusa
Nenatkrilivega učinka Din 10

Repertoar

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 4.: zaprto.
Sobota, 5.: Otvoritev propagandnega tedna: Brat! Karamazovi. Izven. Izredno znižane cene od 20 Din navzdol.
Nedelja, 6.: Sveta Ivana. Izven. Cene od 14 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 4.: Simfonični koncert ob 20. v uni-oniski dvorani: Ma vlast.
Sobota, 5.: Luiza C.
Nedelja, 6.: Rigolotto. Izven. Znižane cene.
Simfonični koncert se bo vršil drevi v uni-oniski dvorani, izvajajo se Smolanova simfonična pesnitev »Ma vlast« pod vodstvom opernega ravnatelja g. Mirka Polića, ki je delo odlično nastudiral. Koncert izvajajo predmestni operni orkester. Vstopnice so v prodaji pri Matični knjarni in pred koncertom pred uni-onisko dvorano.

Propagandni teden v gledališču. Od 6. do 13. t. m. bo v drami propagandni teden tekom katerega se bo vzporedila cela vrsta zanimivih del po izredno nizkih cenah od 14 do 5 Din. Te cene dajejo vsakomur možnost, da se pozanima za delo Narodnega gledališča in odpadejo vsi občiti, da so cene za obisk gledališča za finančno šibkejšo sloje previsoke. Na predvečer otvoritve tedna se igrajo »Bratje Karamazovi«, v nedeljo 6. maja kot prva predstava »Sveta Ivana«, kateri sledi naslednja dela: v ponedeljek 7. t. m. »Okence«, v torek 8. maja »Glembajev«, v sredo 9. maja »Pravica do greha«, v četrtek, na praznik, 10. maja »Praznik cvetočih črešenj«, v petek 11. maja »Kaj rjeka kanclista Vincica«, v soboto 12. maja »Kulturna prireditve v Črni mlaki«, v nedeljo 13. maja »Celjski grofje«. Opozorjamo, da se imenovana dela ne bodo več vzporedila tekom letošnje sezone. Propagandni teden, ki ima namen privabiti nove prijatelje gledališča, je name-

Povsod isto mišljenje:
pomaga zares!
Prhljaj izgine!
Lasje prenehajo izpadati!
Lasje spet rastejo!

Trilysin
BIOLOGIČNI TONIKUM ZA LASJE

agrarne 36—37, 6% begluške 53—54.
Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 306,50—308,50, za maj-sept. 305—308, za dec. 300 den., 7% invest. 71—72, 4% agrarne 36—38,50, 7% Blair 50—50,50, 8% Blair 54—54,50, 7% Drž. hip. banka 65—66,75, 6% begluške 53—54,50; delnice: Nar. banka 4050—4200, PAB 209—210, Sečarana Osijek 138—140, Trbovlje 90 den.
Beograd. Vojna škoda 308 zaklj. 7% invest. 71—71,50, 6% begluška 54 zaklj. 8%, Blair 54 zaklj. 7% Blair 50,25, 7% Drž. hip. banka 65,25—66, Nar. banka 4090 zaklj., PAB 209,50 zaklj.
Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 11,30, Državne železnice 15, Ruše 7, Trboveljska 11,44, Alpine-Mont. 11,17, Sečarana 16.

Blagovna tržišča

21.70.

+ Chicago, 3. maja. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 78,50, za julij 77, za septembar 78,25; kornuza: za maj 45,50, za julij 48,125, za sept. 49,75.

+ Winnipeg, 3. maja. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 64,50, za julij 65,625, za avg. 67,25.

+ Ljubljanska borza (3. t. m.) Tendence za žito mirna. Nudijo se (vse za alovenko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mljevalski tarifi): baška 79-80 ke po 142,50 — 145; banatska, 77 ke po 145 do 147,50; kornuza (po navadni tarifi): popolnoma suha e kakovostno garancijo za maj 120 do 122,50; moka: baška 30c po 230—235, banatska 237,50—240.

+ Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Tendence nespremenljive. Promet slab. Pšenica: baška, okol. Novi Sad, srednjebaška, gorjebanatska, sremeska 92—94; okol. Sombor, južnobanatska 91—93; gorjebanatska 93—95; baška potiska in ladja Begej 99—101; ladja Tisa 100—102; elavonaka 97—99. Kornuza: baška in sremeska stara 74 — 76; nova 68 — 70; nova za maj 70 — 72; baška ladja Begej 69 — 71; ladja Tisa, Dunav 70 — 72. Oves: baški 54 — 56; banatski 53 — 55. Moka: baška, banatska 30c in 30c 162,50 do 182,50; 32c 142,50 — 162,50; 35c 125 do 145; 36c 107,50 — 116,50; 37c 80 — 90; 38c 77,50—85; sremeska, elavonaka 30c in 30c 160 — 175; 32c 140 — 155; 35c 122,50 do 132,50; 36c 105 — 115; 37c 80 — 88,50; 38c 77,50 — 82,50. Otrubi: baški in sremeski 73—75; banatska 70—72.

+ Budimpeštanska terminska borza (3

Velikan med planeti

Lisa v ognjenem oceanu, prizorišču strahotnih orkanov

Trije opazovalci z observatorija v Potsdamu, Münch, Müller in Bruck, so ponovno odkrili liso na planetu Jupitru, ki se je bila pred štirimi meseci pojavila na njegovi površini, a je potem izginila. Ta lisa ima ovalno obliko in dolžino kakšnih 10.000 km.

Večina ljudi, ki prečita takšno vest, ji posveti manj pozornosti nego kakšnemu požaru v neobljudeni stepi Južne Amerike. A vendar naznanja ta preprosta vest elementarno katastrofo, ki po svoji ogromnosti presega vse, kar je na naši premičnici sploh mogoče.

Seveda je pot našega pogleda skozi daljnogled od tega naravnega dogajanja, ki se nam predstavlja kot neznatna lisa, precej dolga. 800 milijonov kilometrov bi morali prepotovati, da bi nam bilo mogoče do peti skozi praznoto vesoljnosti do njega. To je našemu vsakdanjemu življenju vendarle precej odmaknjeno, čeprav vemo, da

je bleščeča se točka, kot katera se našemu pogledu predstavlja Jupiter, odsev z ogromne zvezde, vladarice v prostoru planetov, 315 krat težje od vse naše zemlje. Pri vsej tej težini pa dosega gostota Jupiterove mase komaj gostoto petroleja in je štirikrat lažja od trde snovi na naši zemlji. Malo čuden je za naše predstave zvezdni kolos, ki je zgrajen tako rahlo, kakor da je iz petroleja ali glicerina, kolos brez trdnih tal, brez trdne snovi, ki sestavlja skorjo naše zemlje.

Toda z ugotovitvijo, da na Jupitru ni trdnih tal, smo že stopili v področje domnev. Kajti Jupiterove površine ni videlo prav za prav še nobeno človeško oko, do nje ni prodrli še niti najmočnejši daljnogled. To, kar vidimo kot površje največjega med planeti, je namreč zunanja stran ogromnega oblaka plašča, ki zakriva tajnost prave Jupiterove površine. Lahko si predstavljamo, da besni pod tem plaščem

silovit, poltekoč in ognjen ocean, da je Jupiterova površina prizorišče strahotnih orkanov, o kakršnih na zemlji nimamo niti pojma. Naravne sile, ki oblikujejo ta komaj nastajajoči svet, so še popolnoma sproščene. In najbolj žareče notranjosti planeta se dvigajo do oblaka plašča ognjeni jeziki, višji in močnejši od tisoč zemeljskih ognjenikov.

In tu preneha biti domneva samo domneva. Tista lisa, ki so jo odkrili v Potsdamu Münch, Müller in Bruck in jo fotografirali, lisa, ki je po površini večja od dveh, treh zemeljskih celin skupaj, je namreč razpoka v oblaknem plašču Jupitra, titanika luknja, ki so jo izvrtali in jo plašč do nebes segajoči žareči stebri iz Jupiterove notranjosti. Ta lisa je viden znak žive elementarne, še z ničemer ukročene sile, ki divja v ostrju in na površini še na pol tekočega sveta.

Novo ministrstvo v Španiji

Predsednik španske republike Zamora je naročil sestavo nove vlade ministrskemu predsedniku Semperju, ki se mu je mislila posrečila.

Mnogoženstvo — edini izhod

Škotski statistik W. H. Philip prihaša do zaključka, da more edino mnogoženstvo rešiti Evropo njenega propadanja. Število rojstev se povsod krči in stalno nazaduje. Ker nočejo zakonske ženske roditi otrok kakor poprej, bo treba seči po Philipovem naziranju po poligamiji ter jo trpeti tako dolgo, dokler se sedanje vrzeli ne popravi in ne bo doseženo ravnotežje.

Pogumna letalka

Francozinja Marysa Hilszova je preletela zračno progo Tokio—Pariz v borih šestih dneh.

Berlin na predvečer slavnosti

Berlin, 1. maja. Berlinski Tempelhof je največje letališče v Evropi. Njegov promet je živahnjši kakor na marsikateri veliki železniški postaji. Letališče je vzorno urejeno ter preskrbljeno z vsemi modernimi pripomočki. Postaja sama je veliko poslopje, po prostornosti večje od ljubljanskega kolodvora. Letalski promet se v zadnjem času v Nemčiji razvija z gigantskimi koraki ter država ne štedi za njegovo pospeševanje nobenih sredstev. Njegov glavni zaslužnik je predsednik pruske vlade, ki je poskrbel tudi za številni naraščaj v letalskih šolah, kjer se uče najbolj mladeniči za pilote. Mnogo več, kakor bi jih moglo kdaj potrebovati civilno letalstvo, pa če bi se še tako razmahnilo...

Na letališču v Tempelhofu so nas čakali zastopniki jugoslovenske kolonije v Berlinu, ki so nas prijateljsko pozdravili. Za časa našega prihoda je priletelo še nekaj letal z delavskimi delegacijami iz raznih strani Nemčije za velike prvomajske svečanosti.

Nastanili so nas v slovitom hotelu »Adlon«. Dobili smo nad vse lepe prostore, tako da smo dali prav prijatelju Vinaverju, atašeju našega poslanstva, ki nam je pri prihodu zatrjeval, da sprejemajo hitlerjeve tuje novinarje skoro tako kakor posla-

Paul Poiret, nekdanji slavni kralj pariške in svetovne mode, je napisal članek, v katerem pravi, da bodo ženske v nekoliko letih gotovo nosile hlače namestu današnjih kril. Že danes smatramo pižamo, jahalno, sportno obleko in spalnico obleko »moške« oblike za nekaj, kar sme ženska oblačiti brez ugovorov — zakaj bi ji potem zabranjevali hlače kot navadno oblačilo? Seveda pa bodo morale biti te hlače po Poiretovem mnenju takšne, da pod nobenim pogojem ne bodo ženski odvzele posebne ženske note in jo napravile enako možu. Urezane bodo tako, da bodo sličile prej današnjemu krilu nego moškemu hlačam in bodo segale do meč. »Večerne« hlače bodo bogato opremljene s trakovi, gubami in čipkami, predvsem pa bodo ženske hlače udobnejše od vseh današnjih moških hlač.

Kakor današnje žensko oblačilo bo izgubilo današnje žensko obvalo, oziroma se bo umaknilo udobnejšemu obvalu s polvisokimi petami, ki bo ustavilo čedalje večje deformiranje ženskih stopal. Izginili bodo tudi današnji ploski in majhni klobuki, ki dajejo obrazu pretrd izraz. Bodoči klobuk bo imel okusno upogiben krajec, ki bo očel rahlo zasenčil, kar bo le dvignilo njihovo lepoto.

Kar se tiče moške mode, se je ta že tako ustanovila, da bo le malo sprememb ž njo. Postati bi morala udobnejša. Današnji suknjiči so n. pr. vse pretesni. Že robec v žepu jih spravi iz fasete.

Stvaritelji bodočih mod in risarji bodo uporabili vse trike in prevejanosti, da bi zakrili nedostatkost kakšne postave. Celu debele matrone bodo spreminjali v vitke — toda pomisliti je treba, da bo bodoči ženski tip prej okrogel nego vitek in tudi obleke bodo naravne okrogline bolj poudarjale nego skrivale. Umetnost, obrt in znanost si bodo podale roke, da bi ustvari-

nike. To, da je predvsem pripisovati ministru za propagando, ki visoko ceni novinarje, ker je sam izšel iz njihovih vrst.

Po kratkem počitku smo se odpravili na razgledovanje Berlina, ki je v prvih večernih urah dobival že povsem praznično lice. Skoro s slehernega stanovanja je vihrala hitlerjevska zastava; ni bilo trgovine, ki ne bi bila ozaljšana z zelenjem in slikami hitlerjevskih voditeljev. Številne hiše so bile okrašene tudi z zelenimi vejami, kakor pri nas na praznik lilešnjega telesa. Preko cest so bili napeti transparenti z raznimi izreki, ki poveljujejo delo. Na slovitih Brandenburških vratih pa se je belila za moža in pol visok napis »Voditelj ukazuje, mi sledimo!« Niso bile tudi maloštevilne hiše, ki so imele ovite portale in balkone z girlandami.

Po živahnih ulicah ka: mrgoli avtomobilov, kar je pripisovati dejstvu, da je Hitler nedavno odpravil vse takse na avtomobile. Ulice so bile snoci polne velikih množic občinstva. Redek je bil pasant, ki ne bi nosil slavnostnega znaka, zelo podobnega sokolskemu zletnemu znaku za beograjski zlet. Z izkupičkom prodaje tega znaka, ki so ga prodajali širom Nemčije v milijonih in milijonih komadov, je financiralo ministrstvo za propagando vse prvomajske proslave ter bo ostal še lep dobitek. Zanimivo je, da so znake izdelovali v malih kovinskih delavnicah v smislu hitlerjevkega načela, da oddajajo izdelavo vseh predmetov, ki so v zvezi z njihovim

Starost pri človeku in živali

Človek le izjemoma ukaša sto let. Nekateri živali dosežejo to starost popolnoma normalno. V splošnem žive velike živali delj nego male. O slonu je n. pr. znano, da ukaša večkrat do 200 let, enako tudi želve. Labudi ukašajo v nekaterih primerih celo 500 let. Tudi nekateri drugi ptiči žive zelo dolgo; nekatere vrste papig ukašajo normalno 200 let, orel, sokol in vrana dosežejo povprečno starost 100 do 120 let.

Rumenokožci in belci

Po francoskem učenjaku Pichetu kaže Šanghaj, kjer pride na vsakih 1000 prebivalcev 55 porodov, najkrepkejšo tendenco razmnoževanja mestnega prebivalstva na svetu. Šanghaju sledi Tokio s 44 porodi na 1000 ljudi, potem Osaka s 33 rojstvi na tisoč prebivalcev. Mesta, kjer so v premoči belokožci, se rumenim naseljem niti od daleč ne približajo. V New Yorku znaša prirastek na 1000 prebivalcev komaj 19, v Buenos Airesu 17, v Londonu in Parizu pa sploh nimajo nobenega prirastka že nad deset let. V obeh prestolnicah se drži število ljudstva na stari višini zgolj zaradi priseljevanja z dežele.

Hlače namestu kril

Paul Poiret o bodoči modi

Je fantastično lepe in izbrane kreacije. Obleke bodo n. pr. kemično preparirane tako, da bodo svojo barvo avtomatično spreminjale po glavni barvi okolice. To bodo pravi oblačilni kameleoni. Vse barve sončnega spektra se bodo izražale tudi v obleki. Lepota in smotrnost bo geslo bodočega oblačilnega blaga. Ne bo več potrebno oblačiti se po vremenu. Ženske obleke bodo tudi zvenele, kajti ne samo vid in vonj, tudi sluh bo moral priti po novi modi do svojih pravic.

V treh dneh s čolnom čez Atlantski ocean

Iz Londona poročajo, da bo napravil v juniju Harold Gaskin poskus z izumom svojega pokojnega očeta. Izum predstavlja brzovozni čoln, ki ga je skonstruiral njegov oče, a ga zaradi nenadne nastopivše smrti ni mogel patentirati in uveljaviti pred svetom. Podrobnosti čolna niso znane, izvzemi dejstvo, da je v čolnu prostora za šest oseb in da reže valove z brzino, ki ga prinese v treh dneh iz Anglije v Ameriko. Gaskin bo vzel s seboj na prvo vožnjo nekega izkušenega navigatorja, enega radiotelegrafista in dva strojnika.

Poveljnik »Čeljuskina« v Fairbanksu

Kakor poročajo iz Fairbanksa na Alaski, je prispel poveljnik »Čeljuskina« profesor Šmit tja in bo ostal tam več dni. Upajo tudi, da bo učenjak ta čas izrazil za zanimiva pojasnila o reševanju »Čeljuskinceve«. Ko bo končal to poročilo, se bo odpravil naprej v Zedinjene države.

pokretom, samo malim podjetnikom in obrtnikom.

Zvečer so postavili ob prisotnosti tisočglavih množic piontirji 45 m visok majski mlaj v Lustgartenu, kjer so se vršile zvečer proslave Hitlerjeve mladine.

Naše pohajkovanje po berlinskih ulicah je bilo prekinjeno z večerjo v lepih prostorih nemškega avtomobilskega kluba, katere so se udeležili predstavniki nemških novinarjev, gospodarstvenikov in raznih ministrstev ter naš popularni poslanik Balugdič. Pri večerji nas je pozdravil v imenu zadržanega predsednika avtokluba princa Adolfa Maklenburškega admiral Gladisch, ki je izrazil v svojem toplem nagovoru željo, da z medsebojnim spoznavanjem odstranujemo ovire za zблиžanje obeh naših narodov ter utrjujemo napore onih, ki žele, da navežemo med seboj čim boljše gospodarske stike. Odgovarjal mu je v našem imenu profesor Bajkič, ki je opozarjal na doslej nepravilne pogoje ter ugotovil, da nam Jugoslovenom ne manjka dobre volje za zблиžanje z nemškim narodom, ki ga visoko cenimo po njegovih sposobnostih. Ob tej priliki je tudi menda prvi zadonela v prostorih tega tmenitnega berlinskega kluba naša državna himna.

Po večerji smo si ogledali še nočno vrvenje po berlinskih ulicah, vendar pa se prav kmalu odpravili v postelje, da se počijemo za strapace današnjega dne, ko bo vsa Nemčija na najpompoznejši način proslavila praznik dela. — D. V.

PRAVKAR IZŠLA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVLIJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PROBUČUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: OBRAZ XX. STOLETJA (Foto)

Naslovna slika: JOS. KLADNIK: MLIN (lesorez)

FILOZOFIJA TEHNIKE (1) — Dr. Maks Kremžar: EVGENIKA (3) — CLOVEK IMA DOBER NOS — Anton Kappus: ZA SARPLANINSKIMI OVČARJI (3) — Prof. dr. Fr. Tomšič: O GOTSKEM IMENU NA NASIH TLEH IN O IZVORU BEGUNJ — DE LIMA SIMOES: ZA ORGANIZIRAN MIR (k) — HERMON OULD: JOHN GALSWORTHY (k) — PRECIZNO REGULIRANJE UR — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA — Rudolf Kresal: MIMO CVETOCE JABLANE (2) — Margita Matches: DIVJI PARADI (16) — DIVJI GOLOBI V ZAPADNI EVROPI (Y. T.) — V EPIKURJEVI SOLI (Antična kuhinja in Apicijevi recepti — kk) — ZA MISLECE GLAVE — NOVI PODATKI O HITITIH (K) — ŠVICARSKI SKAVTI (k) — CLOVEK IN DOM (Kuhinjsko delo in razsvetljava — tnj) — POSASTNE LADJE (D) — STEKLO IZ PLAVZEV — SAH — ZANIMALO VAS BO — Na platnicah: HUMOR (Adamson in Behacelj)

Priloga: Dr. Vlad. Travner: KUGA NA SLOVENSKEM

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5, ter stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din, Posamezni zvezki se dobivajo po 3 Din.

TELEFON št.: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Odmev ugrabljenja Lindberghovega prvorojenca

Ameriškega bandita Donnellyja eskortirajo iz Francije čez morje

Ko bo ta mesec čez nekaj dni v newyorškem pristanišču pristal prekomornik »Washington«, se bo na nabrežju kar trlo reporterjev-fotografov. Z ladjo se bo namreč pripeljal v Ameriko eden najbolj znanih mednarodnih pustolovcev in gangsterjev, ki so zaznamovani v kroniki zločinov: Stew Donnelly v spremstvu ameriških detektivov Raihla in Hayesa.

Ta dva agenta sta bila v Ameriki poverjena z misijo, prijeti Donnellyja v Franciji ter ga za vsako ceno živga priversti v Ameriko. Donnelly je sedel zadnje leto dni v francoskem zaporu. Lani v aprilu ga je prijel znani pariški brigadir Gripois, ki ga v Parizu zaradi njegovega uspešnega udeleževanja splošno in kratko imenujejo »La

toliko pazili na te bankovce kakor v Ameriki, so poslali izsiljevalci denar čez morje. Ob istem času je že sedel v Franciji Stew Donnelly, ki je bil najbrže poverjen z razpečevanjem tega denarja.

Ameriška policija gotovo ne bo imela lahkega posla s preiskavo tega slučaja. Z ladjo, ki je prinesla iz Amerike v Francijo zgoraj imenovana ameriška detektiva, ki spremljata zdej bandita v domovino, se je namreč pripeljala v Evropo tudi ženska, katere imena niso našli med potniki vožnje. Ta ženska je zahtevala takoj potem, ko se je izkrcala, dovoljenje, da sme v havrški ječi govoriti z ameriškim banditom. Menda ni treba povedati, da so oblasti odbile njeno prošnjo. Kajti v Ameriki se je

Stew Donnelly se vkrcava na ladjo za vožnjo v Ameriko

Grippe» v trenutku, ko je nekemu imovitemu Holandcu izvalil s sleparskim trikom več tisoč holandskih goldinarjev.

Zakaj pa se Amerika tako silno zanima za Donnellyja? Saj ima gangsterjev njegove vrste več nego dovolj doma! Donnelly je eden izmed redkih mož, ki so posvečeni v tajno ugrabljenje Lindberghovega prvorojenca in to je tisto, kar ga dela v Ameriki popularnega in priljubljenega.

Pariški brigadir Gripois, ki se ga boje mednarodni pustolovci in zločinci kakor vrage, je bil prvi, ki je v teku svoje preiskave dognal, da je Donnelly najbrže edini, ki bi kaj vedel povedati o ugrabiteljih Lindberghovega sina. Polkovnik Lindbergh je, kakor znano, plačal po ugrabljenju otroka 50.000 dolarjev odkupnine ne da bi mu banditi vrnilo dete. Lindbergh si je zabeležil številke bankovcev in ko niso banditi držali besede ter vrnilo otroka, se je to razvedelo širom sveta. Lindberghovi bankovci so s tem izgubili vsako vrednost, kajti družba si jih ni upala spraviti v promet. V nadi, da na evropskem kontinentu ne bodo

že ponovno primerilo, da je Donnelly eden ali dva dneva po takšnem obisku izginil iz jetniške celice brez sledu. Zato se vrši prevoz bandita v Ameriko z največjo opreznostjo. Ni namreč izključeno, da se bo skušala Gracia Burke — ženska, ki je hotela v Le Havreju govoriti z Donnellyjem — tudi na povratku vtihtapiti na ladjo in mu odpreti pot v svobodo. Detektiva, ki spremljata Donnellyja, morata torej imeti noč in dan odprte oči in paziti na vsak gib izročnega jima zločinca.

Ce bo torej Stew Donnelly v newyorškem pristanišču srečno preстал naval fotografov, bo romal iz jetnišnice v jetnišnico, iz države v državo. Preiskovali bodo njegovo preteklost, konfrontirali ga bodo z raznimi tipi in ameriški kriminalisti bodo imeli v teh preiskavah dovolj priložnosti in časa, da zvoajo, kakšne so bile Donnellyjeve zveze z ugrabitelji Lindberghovega sina.

A NEKDOTA

Neki »prijatelj umetnosti« je nekoč povabil Franca Liszta na svoj dom in pri tem računal, da bo napravil svojim gostom izreden užitek, za katerega ne bo treba nič plačati. Komaj je bila pojedina pri kraju, je gospodar naprosil komponista, naj sede h klavirju in zaigra gostom. Liszt je nejevoljen vstal od mize, šel s prsti od začetka tastature do kraja, zaprl pokrov in dejal: »Tako, moj obed je s tem plačan.«

VSAK DAN ENA

V šoli
»Jaz nisem kričal.«
»Ti nisi kričal.«
»On ni kričal.«
»Jurček, ponovi!«
»Nihče ni kričal, gospod učitelj!«

v rjavem in peščenem odtenu (Model Lyolène)

S P O R T

Čakovčani v Ljubljani

Kakor smo že včeraj poročali, se tudi prihodnji teden nadaljuje nogometne prvenstvene borbe v vseh razredih. — V Ljubljani nastopita od podsvetovno-ligalskih klubov Hermes in Čakovčani SK.

Čakovčani krepko stojijo v prvenstveni tabeli takoj za Ilirijo, čeprav jim je v nedeljo nekoliko spodrsnilo v tekmi z Železničarji iz Maribora. To je bila prva tekma, ki so jo izgubili na svojih tleh. Sploh je bil Železničar edini, ki je vzel tudi v Mariboru Čakovčanom obe točki, dočim se to še ni posrečilo nobenemu klubu v tem prvenstvenem letu.

Po dosedanjih uspehih sodeč, mora biti moštvo ČSK izvrstno. Razumljivo, da bo imel Hermes zaradi tega težko stališče, čeprav igra doma; toda če bo ponovil nedeljsko lepo, efektivno in fair igro, uspeh mogoče vendarle ne bo izostal.

Nedeljska tekma se bo odigrala ob vsakem vremenu ob 15.45, da se omogoči Čakovčanom povratek z vlakom ob 18.00. Predtekma se bo pričela ob 14.15.

Drugi propagandni lahko-atletski miting Primorja

Sobota ob 15.30, nedelja ob 15.00, Igrišče Primorja

Po prvem, akoravno v zelo zgodnji pomladanski sezoni prirejenem, uspelem lahko-atletskem nastopu bo Primorje kot državni prvak, ki se mora najtemeljiteje pripraviti na državno prvenstvo za moštva (26. in 27. maja), imelo v tem mesecu še dve prireditvi, katerih namen je nuditi predvsem njegovi veliki atletski gardi možnost preizkušnje za vodilnimi atleti v klubu, istočasno pa omogočiti najboljšim svojim atletom, ki so že pri prvem svojem nastopu pokazali odlično kondicijo — predvsem so to Krevs, Kovačič, Zorja, Aleš, Perpar itd. — da svoje letošnje rezultate potrdijo na višjo stopinjo. Krevs se je na pr. zadnjič z minimalno razliko približal državnemu rekord v teku 3000 m. Ker naletojo najboljši atleti Primorja v svojih sklopih, na enakovredno konkurenco, pričakujemo lepe in ogorčene borbe ter dobrih rezultatov.

Ob tej priliki pripominjamo, da se tekašice Primorja nahajajo že nekaj časa v splošnem popravilu in obeta v najkrajšem času — po zaključenih delih — postati najboljša tekmovalna proga v naši državi.

Zanimivi program je razdeljen takole: Sobota, 5. maja ob 15.30: teka 100 m za sen. in jun. C, met krogla, 400 m, skok v daljavo z zaletom za jun. C in sen., 5 km, met diska, 800 m, skok v višino za sen. in jun. C.

Nedelja, 6. maja ob 15.00: 200 m za sen. in jun. C, met kladiva, troskok za sen. in jun. C, tek 10 km, met kopja za sen. in jun. C, tek 1500 m, skok ob palici za sen. in jun. C, stafeta 4x100 m.

Občni zbor MK Ilirije

XXII. redni letni občni zbor M. K. Ilirije je bil v četrtek, dne 26. t. m., v restavraciji »Zvezde« ob polnočestvili udeležil članstva. Iz obširnega tajniškega poročila povzemamo, da ima klub 49 ustanovnih in 307 rednih članov obeh sekcij. — Dne 12. aprila 1933 je preminul eden najstarejših članov g. Ivan Martinc st. V znak sožalja so se zborovalci dvignili raz sedežev.

V splošnem je bilo športno delovanje v pretekli sezoni zelo živahno kljub občutljivi krizi, ki je nastala zaradi visokih davčnih obremenitev motornih vozil, tako da je skoraj večina članov morala odločiti svoja motorna vozila. V okvirju otvoritve velesejane dne 4. junija se je izvršila tudi v pretekli sezoni zvezdna skupinska vožnja za kolesarje in motocikliste, ki se je udeležilo veliko število članstva vseh klubov Triglavskega področja in iz Dravske banovine sploh. Dne 20. avgusta se je vršila vsakoletna Ogrinova spominška dirka na progi Ljubljana-Celje in nazaj za prehodni pokal, ki si ga je osvojil g. Franc Abulnar. Tudi kolesarskega državnega prvenstva se je udeležilo nekaj dirkačev našega kluba.

Upravni odbor kluba in tudi športna komisija sta osredotočila vse svoje sile za organiziranje mednarodne motociklistične gorske hitrostne dirke na Ljubelj. Žal primanjkuje M. K. Iliriji sredstev, da bi mogla uvrstiti ljubeljsko gorsko dirko med dirke, ki veljajo za evropsko motociklistično gorsko prvenstvo. Tekmovali so v lepem številu dirkači bratskega I. Hrv. Motokluba, ki ob tej priliki prirejata tudi svojo ocenjevalno vožnjo Zagreb-Tržič. Letos se je udeležilo dirke 16 inozemskih dirkačev, posebno Korošcev. Seveda je po hvalno omeniti tudi vse ostale tekmovalce vseh motoklubov dravske banovine. Ljubeljska prireditelj se seveda zvezana z ogromnimi stroški, vendar se M. K. Iliriji vsako leto posreči premagati težave, za kar se mora predvsem zahvaliti najzmožjemu krogu klubovih podpornikov, ki jim po tej poti izreka najtoplejšo zahvalo. Letošnja ljubeljska dirka bo 5. avgusta; dne 4. avgusta pa bo že običajna ocenjevalna vožnja na progi Zagreb-Nov mesto-Ljubljana-Tržič.

Člani moto-sekcije so se v sezoni udeleževali tudi raznih dirk v tu- in inozemstvu. M. K. Ilirija se je korporativno udeležila po avstrijskem Touring klubu razpisane zvezdne vožnje v Vrbo (Velden) na Koroškem kjer si je priborila I. darilo inozemskih udeležnikov. Na letošnji svečnici je priredila še dobro uspeši motoskijering na Bledu.

Iz blagajniškega poročila povzemamo, da je gmotno stanje kluba dovolj ugodno. Blagajna izkazuje čiste gotovine 5159.90 Din. vstevši terjatve in vrednost inventarja znaša skupna imovina kluba 23.179.90 Din. Nadalje terjatve kluba nasproti Triglavski mu podobno in Koturškemu savezu znašajo 16.357 Din.

Na predlog revizijskega odbora je bila izrečena blagajniku zahvala za vzorno poslovanje, vsemu upravnemu odboru pa razrešnica.

Nato se je izvršil naslednji nov upravni odbor: Predsednik: Zaloker Rudolf; podpredsednika: Kocbek Viktor, Jerman Janez; gen. tajnik: Borštnar Franc; blagajnik: Fritz Franjo; odborniki: Holčaker Franc, Kepec Vekoslav, Zupan Miroslav, Benedik Gabriel, Pirnat Ciril, Pele Pavel, Solar Jos. Maček Josip; namestnika: Zupan Rajko, Laznik Viljem; športna komisija: na-

čelnik Pipenbacher Gojko, inž. Stanko Bloudec, Miklavčič Ivo, Breznik Dušan, Weibl Alojz, Vodišek Gabriel, Mohorčič Anton; revizijski odbor: Gorec Jos. Gorinič Ivan, Rekar Ivan.

Občni zbor je izrekel končno po opravljenih slučajnostih iskreno zahvalo našim dnevnikom, posebno »Jutru«, ki je šlo klubu vedno na roke z objavami klubovih za-ved, dalje zagrebškim dnevnikom in reviji »Motor Sport« ter tudi inozemskemu časopisu.

Pred nacionalnim teniškim prvenstvom drav. banovine

SK Ilirija priredi za binkošti (19.—21. maja) največji slovenski teniški turnir za nacionalno prvenstvo banovine, za katerega vlada v slovenskih, posebno pa še v zagrebških sportnih krogih veliko zanimanja.

Zadnji večji turnir se je vršil v Ljubljani pred dvema letoma in so Ljubljancem še v živem spominu odlične igre sedanjih državnih reprezentantov Puncčica in Pallade. Letošnjega turnirja se bo predvidoma udeležila močna ekipa gospodov in dam iz Zagreba. Veliko zanimanje je tudi v Mariboru, Celju, Ptuj, Celu iz Beograda bodo prišli in tekmovali v plemeniti borbi za ponosen naslov teniških prvakov dravske banovine.

Ljubljanski igralci bodo svoje moči preizkusili že prihodnji teden v drugem kolu moštvenega turnirja za državno prvenstvo, ki se bo odigralo v Celju, ostale dni do turnirja bodo pa izrabili za čimboljši trening, tako da je upati, da nas bodo ljubljanski zastopniki belega sporta kar najbolje zastopali. Turnir se bo pričel na binkoštno soboto ob 16. in bo trajal do mraha, nadaljeval se bo na binkoštno nedeljo ob 8. zjutraj in 15. ter v ponedeljek ob 8. zjutraj. Finalne igre se bodo igrale na binkoštni ponedeljek, predvidoma ob 15.

Sabljaški turnir za prvenstvo drav. banovine

V nedeljo 6. t. m. se vrši pod pokroviteljstvom g. župana dr. Puca sabljaški turnir za prvenstvo dravske banovine 1934. v dvorani Trgovskega doma v Gregorčičevi ulici.

Poleg prireditelja Ilirije se bo udeležil turnirja Mariborski akademski sabljaški klub, HSK Concordia, Zagreb ter ŽGSD Makabi, Zagreb. Do sedaj se je prijaviло okrog 30 borilcev in borilk. Borbe se bodo vršile ob 8. do 18.

Naslov dravskega prvaka v fletoru bo branil državni prvak Podhradski iz Zagreba proti odličnim borcem Ilirije, ki so od lanskega prvenstva izredno napredovali. Nevaren nasprotnik bo tudi njegov klubski drug Tretnjak, letošnji savski prvak, ki je od vseh Zagrebčanov v najboljši formi. Za prvenstvo v sablji se bodo borili Zagrebčani, ker Ilirijani v tem orožju ne vežbajo. Pričakovati pa je iznenadenja s strani Mariborčanov, ki so vso zimo pridno vežbali pod nadzorstvom posebnega trenerja iz Avstrije. V meču je favorit g. dr. Pichler iz Maribora, junijski državni prvak, ki bo nastopil letos med seniorji ter bo imel za nasprotnike iz Zagrebčane.

Posebnost pri borbah z mečem bo električni aparat, ki popolnoma nadomešča sodnike. Za borilce so postavljene žarnice, ki točno pokazujejo zadetke tako, da je vsako prikrivanje onemogočeno. Seveda je tak aparat uporabljen le za borbe z mečem, kjer veljajo zadetki od nog do glave. Pri fletoru in sablji je taka mehanična kontrola zadetkov nemogoča, ker velja tu za napadalno ploskev samo gornji del telesa.

Kljub veliki konkurenci iz Zagreba in Maribora nastopijo ljubljanci dobro pripravljeni. Interni klubski turnir, ki se je vršil pred 14 dnevi, je pokazal velik napredek naših Ilirijancev. Sedaj bodo imeli letos prvič priliko pomeriti se še pred državnim prvenstvom z Zagrebčani, katere trenirata dva poklicna italijanska mojstra, in z Mariborčani, ki prvič nastopijo v večjem številu.

Službene objave LNP

Nazvoji gg. Stanko, rav. Setina, Novak, Skuhala, Kosnik, Mrdjen, Kuhar, Juvan.

V nedeljo 6. maja se določijo naslednje prvenstvene tekme: V Ljubljani igrače Hermes ob 10.30. Jadran : Slovan. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Petrič. Vsa klub mora postaviti po tri reditelje in stranskega sodnika: ob 15.30 Hermes : ČSK. Dovoli se predtekma. Službojčki odbornik Logar. Zmeren mora postaviti 8 rediteljev. Igriče Ilirije ob 8.30 Slova : Disk. ob 10.15 Reka : Korotan. Službojčki odbornik Skalar. Vsa klub mora postaviti po tri reditelje in stranskega sodnika. V Celju igrače SK Celje ob 17. Celje : Železničar. Službojčki odbornik Svetek. V Ptuj igrače Ptuj ob 16. Ptuj : Mura. Službojčki odbornik Berginje. V Mariboru igrače Svoboda ob 16. Svoboda : Gradjanski. Službojčki odbornik do- loči o. o. V Trbovljah igrače Amaterja ob 16. Amater : Dobra. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Dolinar. V Hrastniku igrače Hrastnika ob 16. Rudar : Hrastnik. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Kršnik. V Sevnici ob 16. Sava : Krški SK. Službojčki odbornik dr. Graničič. Naprosi se določi sodnik, da premari igrače Sava in po- glajve skico igrače preko SZNS podsavezu. 10. maja je Ptuj na Igrišču Drava ob 16. Drava : Ptuj. Službojčki odbornik do- loči o. o. Odborilo se prijateljske tekme: Primorje : Concordia 6. maja v Ljubljani. Dovoli se predtekma. — Korotan, Kranj : Slavija 6. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Disk 10. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Ilirija II. 20. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Amater 21. maja v Kranju. Brozturnir Slova 10. maja v Zagorju, na katerem sodelujejo klubi Slova, Amater, Berginje, Reče, Zavorje in Svoboda ob 17. Svoboda : Gradjanski. Službojčki odbornik do- loči o. o. V Trbovljah igrače Amaterja ob 16. Amater : Dobra. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Dolinar. V Hrastniku igrače Hrastnika ob 16. Rudar : Hrastnik. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Kršnik. V Sevnici ob 16. Sava : Krški SK. Službojčki odbornik dr. Graničič. Naprosi se določi sodnik, da premari igrače Sava in po- glajve skico igrače preko SZNS podsavezu. 10. maja je Ptuj na Igrišču Drava ob 16. Drava : Ptuj. Službojčki odbornik do- loči o. o. Odborilo se prijateljske tekme: Primorje : Concordia 6. maja v Ljubljani. Dovoli se predtekma. — Korotan, Kranj : Slavija 6. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Disk 10. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Ilirija II. 20. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Amater 21. maja v Kranju. Brozturnir Slova 10. maja v Zagorju, na katerem sodelujejo klubi Slova, Amater, Berginje, Reče, Zavorje in Svoboda ob 17. Svoboda : Gradjanski. Službojčki odbornik do- loči o. o. V Trbovljah igrače Amaterja ob 16. Amater : Dobra. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Dolinar. V Hrastniku igrače Hrastnika ob 16. Rudar : Hrastnik. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Kršnik. V Sevnici ob 16. Sava : Krški SK. Službojčki odbornik dr. Graničič. Naprosi se določi sodnik, da premari igrače Sava in po- glajve skico igrače preko SZNS podsavezu. 10. maja je Ptuj na Igrišču Drava ob 16. Drava : Ptuj. Službojčki odbornik do- loči o. o.

Odborilo se prijateljske tekme: Primorje : Concordia 6. maja v Ljubljani. Dovoli se predtekma. — Korotan, Kranj : Slavija 6. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Disk 10. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Ilirija II. 20. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Amater 21. maja v Kranju. Brozturnir Slova 10. maja v Zagorju, na katerem sodelujejo klubi Slova, Amater, Berginje, Reče, Zavorje in Svoboda ob 17. Svoboda : Gradjanski. Službojčki odbornik do- loči o. o. V Trbovljah igrače Amaterja ob 16. Amater : Dobra. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Dolinar. V Hrastniku igrače Hrastnika ob 16. Rudar : Hrastnik. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Kršnik. V Sevnici ob 16. Sava : Krški SK. Službojčki odbornik dr. Graničič. Naprosi se določi sodnik, da premari igrače Sava in po- glajve skico igrače preko SZNS podsavezu. 10. maja je Ptuj na Igrišču Drava ob 16. Drava : Ptuj. Službojčki odbornik do- loči o. o.

Odborilo se prijateljske tekme: Primorje : Concordia 6. maja v Ljubljani. Dovoli se predtekma. — Korotan, Kranj : Slavija 6. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Disk 10. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Ilirija II. 20. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Amater 21. maja v Kranju. Brozturnir Slova 10. maja v Zagorju, na katerem sodelujejo klubi Slova, Amater, Berginje, Reče, Zavorje in Svoboda ob 17. Svoboda : Gradjanski. Službojčki odbornik do- loči o. o. V Trbovljah igrače Amaterja ob 16. Amater : Dobra. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Dolinar. V Hrastniku igrače Hrastnika ob 16. Rudar : Hrastnik. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Kršnik. V Sevnici ob 16. Sava : Krški SK. Službojčki odbornik dr. Graničič. Naprosi se določi sodnik, da premari igrače Sava in po- glajve skico igrače preko SZNS podsavezu. 10. maja je Ptuj na Igrišču Drava ob 16. Drava : Ptuj. Službojčki odbornik do- loči o. o.

Odborilo se prijateljske tekme: Primorje : Concordia 6. maja v Ljubljani. Dovoli se predtekma. — Korotan, Kranj : Slavija 6. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Disk 10. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Ilirija II. 20. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Amater 21. maja v Kranju. Brozturnir Slova 10. maja v Zagorju, na katerem sodelujejo klubi Slova, Amater, Berginje, Reče, Zavorje in Svoboda ob 17. Svoboda : Gradjanski. Službojčki odbornik do- loči o. o. V Trbovljah igrače Amaterja ob 16. Amater : Dobra. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Dolinar. V Hrastniku igrače Hrastnika ob 16. Rudar : Hrastnik. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Kršnik. V Sevnici ob 16. Sava : Krški SK. Službojčki odbornik dr. Graničič. Naprosi se določi sodnik, da premari igrače Sava in po- glajve skico igrače preko SZNS podsavezu. 10. maja je Ptuj na Igrišču Drava ob 16. Drava : Ptuj. Službojčki odbornik do- loči o. o.

Odborilo se prijateljske tekme: Primorje : Concordia 6. maja v Ljubljani. Dovoli se predtekma. — Korotan, Kranj : Slavija 6. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Disk 10. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Ilirija II. 20. maja v Kranju. Korotan, Kranj : Amater 21. maja v Kranju. Brozturnir Slova 10. maja v Zagorju, na katerem sodelujejo klubi Slova, Amater, Berginje, Reče, Zavorje in Svoboda ob 17. Svoboda : Gradjanski. Službojčki odbornik do- loči o. o. V Trbovljah igrače Amaterja ob 16. Amater : Dobra. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Dolinar. V Hrastniku igrače Hrastnika ob 16. Rudar : Hrastnik. Dovoli se predtekma rezerv. Službojčki odbornik Kršnik. V Sevnici ob 16. Sava : Krški SK. Službojčki odbornik dr. Graničič. Naprosi se določi sodnik, da premari igrače Sava in po- glajve skico igrače preko SZNS podsavezu. 10. maja je Ptuj na Igrišču Drava ob 16. Drava : Ptuj. Službojčki odbornik do- loči o. o.

pramnik 10. t. m. v Ptuj ob 16. Drava : Ptuj g. Veenaver. V Kranju Korotan : Disk g. Dolinar. G. Jančič prejme poseben dopis glede verifikacije igrače SK Sava v Sevnici. Klubi se naprosajo, da prijavijo tekme, ki jih hočejo igrati na pramnik 10. t. m., najkasneje do 8. tega meseca opoldne neposredno pristojnemu OZDS.

Nogometni sodniki izpit. Prihodnji pre- davnji za kandidate in dijakulke večera bosta danes ob 20. in v ponedeljek 7. t. m. ob 20. v restavraciji hotela »Struškaj«.

Ljubljanski zimskosportni podsavez. Plenar- na seja v petek ob 20. v damski sobi kavarnе Emoe. Obevemo za stari in novi odbor. Dnev- ni red: predaja in prevzem doizvošni, smernice za nadaljnje delo. Zgleda naj se overovatelja zapisnika III. rednega občnega zbora.

TKD Atena priredi 10. t. m. ob 11. društve- ni statetni tek na progi Ljubljana — Čad — Ljubljana. Dolžina proge je 3000 m ter je s 4 predajami razdeljena na 1900 krat 800 krat 400 krat 200 m. Proga je ispešana izkijž- no po tivolških poteh in cesti na Področnik. Te- če se s startom izpred igrače Atene v Trbovlju, zavije se po desnem parku navzgor, mimo rib- nika in mestne vrtnarije na cesto nad Področ- nik, mimo Kolmanovega gradu do strelišča okrog Čada ter po gorjnih tivolških poteh ob Čadu do Ribnika ter zopet po desnem parku s ciljem pred igračico Atene. Pravico starta ima- jo verificirane članice TKD Atene in SK Ilirije. Prijave se sprejemajo 10. maja pol ure pred tek- movanjem, pred prijavitelji 30 minut za klub- za poljubno število družin. Klub, katerega druž- na dosepe kot prva na cilj, si pribori prehodni pokal po čl. 34 pravl. ILAS. Tekmuje se po prav- ilih JLAS.

ASK Primorje (Lahkoatletika sekcija). Na propozicnem klubovem mitingu v soboto ob 15.30 in nedeljo ob 15.00 nastop obvezno sledi za naslednje: Rač Dragar, Dušan, Milivoj, Ser- še, Kramer, Perpar, Korč, Sket Boris, Janko in Stanko, Polič, Perovič Ivo in Jože, Hassl, Zem- ljič, Gvardjančič, Zorja, Putinja, Cerar, Ran- ner, Stok, Stofa, Šušteršič, Malnarčič, Tršar, Svetina, Simonček, Skoberne, Švigel, Marek, Cerkvenik, Kovačič, Zgur, Weibl, Cebulj, Brakar, Ivan in Franc, Krevs, Gaurda, Kranec, Skubek, Medica, Černetič, Oražem, Slanina, Grad, Gomb- bač, Oblak, Ošabnik, Zel, Prosen, Mersek, Pre- log, Ogrin, Igič, Skrbinek, Kulakov, Lukeš.

Junakom dela v spomin

Rudarjem, junakom dela, ki so tragično podlegli v borbi za obstanek v rudniku Kanjnu, priredita Stokrovna komisija in centrala »Svobode« v soboto 5. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice v spomin sva- čano komemoracijo.

Odkar obstoji naše rudarstvo, ne pomni- mo strahotnejše nesreče. Po hodnikih in rovih rudniškega podzemlja, ki sega čez 3000 metrov daleč, je 21. aprila letos ob 13.15 nastal v trenutku strašen pekel. Si- len tresk je pretresel ozračje in plamen je uničil še poslednje rudarje, ki jih ni zadušil plin.

Rudarji, junaki dela, ki so navajeni živ- ljenjskih nevarnosti, so pred silo elemen- tov bili kakor igrače... Kakor bi upihnil svečo, je bilo uničeno življenje 137 rudar- jev.

Da izkaže ljubljanski delavstvo čast tu- nakom dela, bo spored komemoracije v so- boto zelo lep in turobno svečan.

Godba »Zarja« bo zaigrala več žalo- stink, pevsko društvo Krakovo-Trnovo bo zapelo pesmi »Prijateljstvo v slovo«, »Na- rodno nagrobno« in »Blagor mu, ki se spoji«.

Predsednik Delavske zbornice g. Sedej bo govoril o nesreči in o potrebi socialne- ga zavarovanja zoper nezgode, starost in smrt.

Recitirale se bodo Seliskarjeve »Pogrebe in »Črna mati« in Klopčičev »Mož očes«.

Tako bodo delavci in vsi, ki se udeležijo tega žalnega večera, počastili spomin žr- tev dela.

Stanje vinogradov in sadov- njakov v Slovenskih gorah

Ivanjakovec, 2. maja.

Star vinogradniški izrek je, da morajo 1. maja biti na tri tako veliki poganjki, da se vidiho s hriba na hrib. Desetletja že to ni veljalo, letos pa velja. Trta, ki je bila lani pred peronosporo obvarovana, je še dosti dobro prezimila. Trsti pa, ki jih je bolezen dohitela, so mnogo slabše prebili zimo. Na njih niso odgnali vsi popki. Na- stavek je v splošnem majhen na nekatere vrstah, v starih nasadih pa slab in tu in tam celo zelo slab. Vegetacija je 8 do 10 dni pred običajno normalno. Obnovljeni torej mladi nasadi, ki jih je še zelo malo, kažejo boljši nastavek.

Vse sadno dreve je letos, kar se že dolgo ne pomni, odcvetelo v aprilu. Žal, je cvetoder napravil precej škode. Zanimivo je, da je to zimo pozbeo izredno mnogo dreves po drevesnicah, zlasti kanadke, bo- skop in nekatere druge vrste so hudo pri- zadete.

Vinske zaloge so zdaj že majhne. Cene so stalne. Letnika 1932. je 8 etu in tam nekaj. Več je letnika 1933. Kakovost vina je prav dobra. Cene za letnik 1933. so 5—6 Din, za letnik 1932. pa 6—7 Din. Pri tem kupčijem tempu, kakor je danes, se kaže, da bodo do nove trgatve pošle vse zaloge. Vinogradnikova usoda je precej odvisna od maja, ko trda cvete. Dolgo časa smo že brez izdatnejšega adeža. Zeljno ga pričaku- jemo toda pred cvetom.

Dela v vinogradih so opravljena. Pri- pravljamo se za skropljenje. Mnogo skrb- nam dela nabava galice in drugih potreb- ščin. S skrbjo gledamo v bodočnost, zakaj če vinogradnik nima potrebnih sredstev ne bo zmogel, je v nevarnosti, da mu propade vinograd.

Veliko je pomanjkanje jabolčnika. Na debele se plača po 3 Din, a ga ni za do- biti.

Na Dravskem polju je spet gorelo

Maribor, 3. maja

V sredo okrog 21. ure je spet zažarelo Dravsko polje. V Rošnji je izbruhnil pri posestnikih Janezu Hriberku, Mariji Pan- durjevi in Lojzetu Gorinku požar v go- spodarskih poslopih. Ogenj je nastal pri vseh treh ob istem času in po tem je se- ve očitno, da je bil zločinski podtaknen. Ker so bila gospodarska poslopja krita s sla- mo in deloma lesena, jih je ogenj uničil do tal. Posestnikom je zgorelo tudi: več poljskega orodja in znaša škoda nad 100 tisoč dinarjev. Na kraj požara so prihiteli gasilске čete iz Rošnje, Ptuj, Sv. Miklav- ža, St. Janža, Pobrežja pri Mariboru in iz Maribora, ki se jim je posrečilo rešiti vsaj ostalo vas Rošnjo pred katastrofo.

Prejšnji dan okoli pol 7. zjutraj je na- stal ogenj pri posestniku Medvedu Matev- zu v Spodnjem Podložu pri Ptujski gori. Goreti je začelo gospodarsko poslopje in se je ogenj razširil še na stanovanjsko hi- šo. Gasilci in vaščani so v pravem času rešili živino razen enega teleta, ki je pe- ginilo v plamenih žgorela je seveda tudi vsa zaloga sena in slame. Škoda znaša nad 50.000 Din. V času požara je bil gospodar pri birmi v Cirkovcah.

Franc, Pakin, Štembel, Tomič, Kermavner, Or- šen, Komotar, Schmidt, Orožen, Tenk, Berton- celj St., Zajc, Slamič, Karba, Čepin, Svete, Schup, Lukan, Jaki, Kajfer, Jordan, Janovsky, prof. Petkovšek, Pečenko, Franko in Kurbos. Vsi imenovani atleti morajo biti vsakokrat v slični- lici najpospešje pol ure pred pričetkom tekmo- vanja. Vratni red disciplin, v katerih nastopijo, je objavljen v garderobi na deski.

MK Ilirija, Ljubljana. Koroški Avtomobilski klub v Celovcu priredi na pramnik 10. maja mo- tociklistične dirkalne dirke v št. Vidu ob Glini na Koroškem (St. Veit an der Glan). Slični- lici najpospešje pol ure pred pričetkom tekmo- vanja. Vratni red disciplin, v katerih nastopijo, je objavljen v garderobi na deski.

SK Svoboda, Ljubljana. Opozorjamo vse članstvo na redni občni zbor kluba, ki bo 15. tega meseca ob 20. v prostorih Delavske zbor- nice. V slučaju neiskupnosti se bo isti vršil pol ure pomejše ob vsaki udeležbi. Samostojne pred- lože je treba javiti na naslov: Stane Logar pri Jos. Eberle, Mostni trg 17. Člani poravnajte čla- narino! Danes ob 14. naprej trening na vse no- gometne. Ob 19. kratka seja, po seji sestanke članstva zaradi nedeljskih tekem.

TSK Slovan, Dravi ob 20. v gostilni pri Kr- mčju članski sestanek vseh verificiranih igra- čev. Brezpogojno naj se letga udeleže Stojano- vič, Jovanovič in Keravec.

SK Slavija. Sestanek nogometnega moštva bo danes ob 18. v posebni sobi »Evrope«.

Oldboyska tekma v Celju. Danes ob 18.15 se bo pričela na Glavji v Celju nogometna tek- ma med oldboyskima moštvoma SK Celja in SK Olimpa. Ker igrajo v obeh moštvih nekda- nji renomirani igralci, bo tekma gotovo zanti- miva in napeta. Sodbi bo g. Ochs.

Celjski fiskalji na zelenem polju. V nedeljo 6. t. m. ob 10. se bo pričela na Glavji v Celju nogometna tekma med A- in B- moštvom celjskih fiskaljev. Treninji so pokazali, da bo tekma prav zanimiva, zabavna in svojevrsna. Sodbi bo g. Wagner. Čisti dobiček je namenjen brezposelnim.

SK Olimpa v Celju je na svojem 6. rednem občnem zboru izvolil nov odbor z dosedanjim predsednikom g. Andrejem Svetkom, tajnikom g. Jožepom Mahkovicem in blagajnikom g. Fran- com Bobnom; val so nameščenci Westrove to- varne.

Za tri milijone kupčij s stavbišči in hišami

Ljubljana, 3. maja

Nakupovanje zemljišč, hiš in stavbišč je bilo aprila v okolici in mestu precej ži- vahnejše v primeri z marcem. Okolica je sicer prijavila aprila le 50 kupnih pogodb, dočim marca 63, toda gre za višje kup- pine. Aprila je bilo v okolici, zlasti okrog Zgornje Šiške, Vižmarji, Ježice Most in na Viču veliko zanimanje za stavbne pa- recele. Na Ježici in v Stožicah je bilo pro- danih 5 parcel za skupno vrednost 165.000 Din. V Vižmarji 4 parcele za 90.065 Din. V Mostah je bilo neko večje stavbišče pro- dano za 84.747 Din. V Predovičevi ulici je kupil neki Dolenec hišo za 210.000 Din. Društvo za zgradbo cerkve v Mostah pa je odprodalo od svojega stavbišča večji kos za 80.000 Din. V Zgornji Šiški so bile parcele po 12.000 do 35.000 Din. V ostali okolici so bile prodane manjše kmetije. Na Ižanskem pa je bila kupljena manjša parcela za samih 120 Din

Krinka proti krinki

Roman

Slovesnost, s katero sta blagajnik in višji steward vsakokrat nastopila to pot, se je odražala tudi pri stewardih. Ves čas, dokler je trajal obred razdeljevanja steklenk, so v malone pobožni tihoti in miru stali na stopnicah.

A danes je bil menda vse običajno češčenje in spoštovanje do najsvetejšega vrage odnesel. Stewardi so se zgrinjali v gručo in iztezali vratove tako, da ni bilo več ne lepo ne zdravo.

Takoj, ko sta blagajnik in steward stopila na stopnice, je bil zbudil njuno pozornost peklenski trušč, ki je očividno prihajal iz vinske kleti. Blagajnik in steward sta se s preplašenima obrazoma spogledala.

Nič dobrega nista slutila.

In res so mogli biti samo peklenski duhovi toli predrzni, da so se upali uganjati ta strašni trušč in direndaj.

Bilo je, kakor da bi žvenketale steklenke in kakor da bi nekdo lučal črepinje v vrata, in mimo tega sta slišala nekakšno pridušeno tuljenje.

Ko se je blagajnik prepiral, da je stal višji steward, čeprav nekoliko bledega obraza, tik za njim, in se še enkrat ozrl na svojo armado, ki je bila sicer dokaj razstrojena, a mu je v najhujšem primeru vendar mogla dejansko priskočiti na pomoč, je odprl vrata... Malo je manjkalo, pa bi bil še tisti mah na čelu svoje vojske po-

begnil. Ne zaradi nevarnosti položaja, ampak zaradi popolne nepričakovitosti tega, kar je zagledal pred seboj.

Iz teme mu je stopil naproti mož, ki ni imel na sebi drugega kakor nočno srajco. V naročju je držal dobršne pol desetine steklenk, in jezero vina, ki je teklo po tleh, je pričalo, da je v pravem pomenu besede bombardiral vrata. Sam je stal bos v tej krvavoređi mlaki. Njegov obraz je bil spačen od besnosti. Pristriženi rdeči brki so se mu ježili od togote, in rdeči, ščetinasti lasje so mu dobesedno stali pokoncu.

Rdečelasec je preklinjal, da ga je bilo strah poslušati.

Ko se je nato za trenutek oddahnil, najbrže, da bi zbral moči za nov izbruh, je blagajnik zastokal:

»Ali... ali... Ali niste majer Mo'Connor?«

»O, slepiči, ki vas je satan trikrat prebavil in izpljunil! Tak se vam je vendar zasvitalo?« je besno zatulil mož v nočni srajci, in njegova slina je brizgnila blagajniku v obraz.

»Kako ste prišli...?«

»...sem kaj?« vprašal, dušica zlata? ... Kdo ve, nemara se je spustil angel z neba in me v naročju zanesel k temu izviru vsega dobrega... se je porogal major in srdito začopotal po vinski mlaki, da je oškropilo vse na okoli. Pri tem je kakor nepravilno mahal z vratom razbite steklenke blagajniku pred oči, da je ta ves prestrašen odskočil. »Kaj so vam naredili v ušesa, da nič ne slišite?« je spet zakričal. »Ali niste čuli, da neprestano treskam v vrata in se ubijam, da bi priklical živo dušo... na pomoč?... ha... na pomoč... na tej ladji, ki je polna tatov, morilcev in nepridipravov... Vsi ste lopovi... krvnika bi bilo treba kar stalno namestiti, da bi vas obešal...«

»A kako ste prišli semkaj, za Boga?« je zakričal blagajnik, ki se je zdaj tudi utogotil.

»To vprašujete vi, harambaša... tatinski poglavar...?« Blagajnik ni več oporekal, saj je videl, da je bil major do nevesti pijan.

»Jaz vas nisem spravil semkaj,« je hladno odvrnil.

»Kajne, da ste potnik s številke 12, ki je včeraj brez sledu izginil?« se je zdaj oglašil višji steward.

»Kdo pa drug... ti ploskonoga žaba?...« je zarjovel major in vzneseno nadaljeval:

»Snoči... se oblačim za večerjo... in v tem... zdajci... udarec po glavi... zvrnem se... in se prebudim v tej temni luknji... gol kakor Adam... kakor Adam!... Svinje, obešenjaki!... In trkam... vpijem, razbijam... nič odgovora... vse tiho... Kakor divji je mahal z rokami.

In zdajci so videli, kako se je majorjeva silna postava opotekla in s pljuskom telebnila v mlako.

Blagajnik in višji steward sta se sklonila k ležečemu.

Potipala sta ga za žilo.

»Nič mu ni...« je dognal blagajnik, »samo pijan je kakor mavra... da, strahovito pijan...«

»Ali ga spravim v njegovo kabino?« je vprašal višji steward.

»Seveda...«

»Kaj prav za prav mislite o vsem tem, blagajnik?«

»To, da je žrtev tistega, ki postavlja vso ladjo na glavo...«

»Patrova žrtev?«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki dajejo glas. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in temitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglašje se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah.

Potniki

Beseda 50 par, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Potnika sprejemem

ki prevzamem se en predmet Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Službe išče

Beseda 50 par, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Mehanik, pomočnik

dobro izurjen v motu in avto strojih, išče službo. Januška Vinko, Slov. Gradec.

Trgovski pomočnik

zelo dobro izurjen, išče službo. Beseda 50 par, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pletilje

z redno plačo, sprejemam takoj na etalno. Ne- slov pove oglasni oddelku »Jutra«.

Stalno službo

dobi pisarniška moč, ki vstopa po 30.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Nestop«.

Razpis

služba občinskega delovodje (tajnika). Razpisuje se mesto obč. delovodje v občini Grosuplje. Tose- dneva prošnje naj se vložijo do 15. maja 1934 na predsedništvu občine Grosuplje. Pogoj za sprejem je najmanj nižja srednja šola. Prošilec naj navede tudi zahtevo plače. Uprava občine Grosuplje, dne 2. maja 1934.

Dostavilca-

inkasanta za Ljubljano, s 5000—8000 Din gotovine, iščem za uko- plo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod šifro »Marilj 30«.

Ljuba Jurkovič:

MALA KRALJICA NOČI

(Hustirial V. Mazi)

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

73

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Oh, kako se je Libe XIV. razjokal, ko se je Lili poslovila od njega in se mu iz vsega srca zahvalila za dobroto, ki jo je bil pokazal njej in vrluemu Sariku! Tudi jaz sem imel svojo mater rad,« je rekel kralj Libe, »zato razumem tvojo vročo željo. Idi, pozdravi vse ljudi v topli deželi in reci jim, naj bodo dobri. Jaz, draga postrma, te ne bom nikoli pozabil!« Nato sta se lepo objela in pozdravila s kraljem in kraljico in vsem njunim dvo- rom.

Mehanika

iščem za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Brivskega

pomočnika v izpopolnjevanje sprejme takoj »Rapid«, Sv. Petra c. št. 35.

Majšo frizerko

dobro odnudenko sprejme takoj v stalno službo. Voj- nij Simunac v Kranju.

Šiviljo

sprejme takoj Kušar, Cen- karjevo nabrežje 1/III.

Dobru devojk

za sav kučerni posao i da za dobro kurti, traji po- ročice bez decu. Plata do- bra. Stupiti moze odmah. Za uvelo zajedno sa fo- tografijom obratiti se pi- smeno na adresu: Dr. Ni- kola Petrović, lekar, Ko- rčeva ul. 1 — Beograd.

Dele

sprejemam v goščino. Na- slov pove oglasni oddelku »Jutra«.

Kupim

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje na- slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Berkel tehniko

nabijeno kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Prodaj

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje na- slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zelo posel se obklobo

pri Preskerju v Ljubljani, Sv. Petra c. št. 14.

Zavijalni papir

večje množina napredaj na Vidovdanca cesti št. 4.

Gašeno apno

70% prodajam v Druviš- lu. Ponudbe na: Joško Ma- ron, Borovnica.

Živali

Beseda 1 Din, davka 2 Din, za šifro ali dajanje na- slova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Papiga

modre barve, glava bela, ki govori svoje ime »Ko- kica« itd., je ušla v Go- speški ulici 3. — Najdišelj dobi nagrado.